

1. SAMMANFATTNING OCH FÖRSLAG TILL BESLUT

Planerings- och budgetarbetet inför 2006 och KELP-perioden 2006-2008 har skett enligt en ny, mera enhetlig modell än tidigare. Det innebär dels att alla förvaltningar har arbetat enligt samma systematik och struktur, dels att bredare grupper av kommunens medarbetare har deltagit i arbetet.

Det nya arbets sättet syftar bl a till att utnyttja de olika verksamheternas möjligheter att bidra till kommungemensamma mål och strategiska utvecklingsområden. Som framgår av avsnitt 4 innebär det att gör kommunens nämnder sammantaget bidrar med ett 30-tal vitt skilda åtaganden för att uppnå de kommungemensamma målen.

Som framgår av tabellen nedan beräknas intäkterna från skatter, statsbidrag och utjämningsystem öka med 86,6 miljoner mellan 2005 och 2006. Beräkningen bygger på Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) senaste prognos samt kommunens egen befolkningsprognos. Ökningen per invånare beräknas uppgå till 4,6 %.

Skatteintäkternas utveckling

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Egna skatteintäkter	1 325,5	1 345,0	1 358,5	1 412,4	1 467,4	1 522,6
Utjämning och statsbidrag	-38,9	-24,1	44,5	77,2	98,3	132,4
Summa	1 286,6	1 320,9	1 403,0	1 489,6	1 565,7	1 655,0
Procentuell förändring		2,7	6,2	6,2	5,1	5,7
Procentuell förändring/invånare		1,4	4,9	4,6	3,7	4,5

Det innebär att det i 2006 års budget finns utrymme för att genomföra en rad förbättringar såsom att bl a öka personaltätheten i förskolan, förstärka plan- och exploateringsarbetet, förbättra underhållet av fastigheter och gatunät, möta behoven av ekonomiskt bistånd till fler hushåll och öka resurserna till handikappomsorgen. Dessa och andra förbättringar kan i huvudsak genomföras utan att göra neddragningar inom andra verksamhetsområden. Däremot bidrar olika rationaliseringsåtgärder och bättre metoder till att skapa utrymme för dessa förstärkningar.

Det budgeterade resultatet uppgår till 11,8 mkr. Det är en förbättring jämfört med tidigare år, men alltså ett för lågt resultat för att tillgodose behovet av en långsiktigt hållbar utveckling med hänsyn till ökande pensionskostnader och behovet av att förnya kommunens anläggningstillgångar. För att jämna ut pensionskostnaderna över tiden skulle ca 15 mkr/år behöva sättas av under de närmaste åren. Det resultat som budgeterats för 2006 behöver därför helt och hållet utnyttjas för det ändamålet.

Som framgår av tabellen nedan har verksamheternas nettobudget utökats med 75,4 mkr, motsvarande 5,3 procents ökning.

Nettobudget/utfall per nämnd/styrelse

(Mkr)	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ökning Mkr	%
Kommunstyrelsen, kommunledningsförvaltningen	72,0	77,0	82,4	5,4	7,0
Kommunstyrelsen, miljö och stadsbyggnadsförvaltningen	53,9	55,4	71,0	15,6	28,2
Nämnden för arbetsmarknad och vuxnas lärande	36,2	36,9	38,6	1,7	4,6
Kultur- och fritidsnämnden	57,3	59,3	62,1	2,8	4,7
Barn- och utbildningsnämnden	740,5	778,4	814,0	35,6	4,6
Socialnämnden	382,8	409,7	423,9	14,2	3,5
Miljö- och byggnadsnämnden	3,9	4,1	4,1	0,0	0,0
Sammanlagt	1 346,6	1 420,8	1 496,2	75,4	5,3

I det följande sammanfattas de viktigaste förändringarna inom varje nämnds område. En närmare redovisning av driftbudgetens innehåll sker i den beskrivning av varje anslagsområde som återfinns i verksamhetsplanen för respektive nämnd/styrelse i avsnitt 7.

Kommunstyrelsens budget innebär bl a en satsning på utvecklad personalpolitik på 2,5 mkr, som avser åtgärder inom bl a friskvård och hälsa för personal inom samtliga förvaltningar. Därtill kommer avsatta medel för riksdagsvalet 2006. Medel har även omfördelats inom kommunledningsförvaltningen för att tillgodose behovet av ytterligare en årsarbetskraft vid informationsenheten för att fortsätta utvecklingen av kommunens intranät och externa hemsida.

Inom miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen kommer en satsning, som inkluderar två tillkommande medarbetare, att göras för att öka kapaciteten i planarbetet. Därigenom kan balansen förbättras i hela hanteringskedjan i samband med exploatering och utveckling av nya områden.

Under 2006 ökas anslaget för fastighetsunderhåll med 9,4 mkr upp för att ta igen eftersatt underhåll i fastighetsbeståndet. Merparten av detta belopp kommer att utnyttjas för att åtgärda de problem som är föranledda av att flytspackel användes när gymnasiet byggdes.

Därtill har utöver nuvarande nivå ytterligare 2,0 mkr avsatts för underhållsåtgärder på fastigheter och gator, för att användas där behoven bedöms vara störst. I bilaga 1 samt i anslagens tabeller i verksamhetsplanen har 1 mkr vardera fördelats till lokalförsörjning respektive väghållning.

Till nämnden för arbetsmarknad och vuxnas lärande har ansvaret för Uddby gård samt medel motsvarande en årsarbetare överförts från miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen inför 2006.

Inom kultur- och fritidsnämnden märks en ökad efterfrågan på såväl fritidsaktiviteter som kulturevenemang. 2006 års budget förstärks för att täcka kostnaderna för en tredje isbana, som tas i drift i november 2005. Vidare kommer Forellskolans aula att byggas om med nya stolar och nya ljud/ljusinstallationer. Bemanningen på huvudbiblioteket

förstärks med motsvarande en halv årsarbetare och barnavdelningen byggs om. För att underlätta för handikappade genomförs tillgänglighetsåtgärder vid Alby friluftsbad.

Barn- och utbildningsnämndens nettobudget ökar med 35,6 mkr, eller 4,6 procent. Förutom utökningar till följd av demografiska förändringar tillskjuts 6,6 mkr för att öka personaltätheten i förskolan. Därtill förstärks anslaget för fritidsgårdar med 0,4 mkr. En ny förskola och grundskola färdigställs på Brevik. Dessutom startas en Aspergerklass i skolår 2-5 i Stimmets skola samt en klass i gymnasiet. Ytterligare nya satsningar består i ökad personaltäthet i elevhälsan, lärlingsprojekt i gymnasiet mm.

I socialnämndens budget för 2006 har medel tillskjutits för ett ökat antalet äldre och ungdomar i kommunen. Under 2006 startar ett nytt gruppboende, Villa Sjöheden, med sex nya platser. Förvaltningen förbättrar inriktningen på öppenvård med minskad kostnad för institutionsvård för unga. Medel omdisponeras vidare för att förstärka budgeten för försörjningsstöd och för att fullfölja omstruktureringen av servicehuset under 2006.

En närmare redovisning av driftbudgetens innehåll sker i den beskrivning av varje anslagsområde som återfinns i verksamhetsplanen för respektive nämnd/styrelse i avsnitt 7.

Investeringsbudget

Investeringsbudgeten för 2006 upptar utgifter som sammantaget uppgår till ca 145 mkr.

Investeringsprogrammet innebär bl a en kraftfull satsning på nytillkommande och förbättrade lokaler för utbildningsändamål, motsvarande ca 40 mkr. Till de viktigaste insatserna inom utbildningssektorn hör färdigställandet av en ny idrottshall vid Tyresö skola, ny för- och grundskola på Brevik samt nytt tak på Hanvikens skola. Dessutom tillkommer utbyggnad för nya förskoleplatser i Trollbäcken.

En rondell kommer att byggas under 2006 vid Tyresövägen - Strandallén. Vidare kommer arbetet med den nya Tyresö brygga att slutföras. Smultronbacken och Västra Nytorpsvägen blir de största exploateringsprojekten under nästa år. En ny tryckledning kommer att byggas från Bollmora till Nacka kommun för att säkerställa infrastrukturen inom VA.

En redovisning på objektsnivå över vilka åtgärder som ingår i investeringsprogrammet återfinns i bilaga 3.

Det omfattande investeringsprogrammet innebär beräknade nettoutgifter på ca 121 mkr sedan hänsyn tagits till beräknade intäkter. Det betyder att kommunens externa upplåning beräknas öka under 2006 med ca 43 mkr till 427 mkr.

Under 2006 kommer förutsättningarna för att finna andra finansiärer till simhall och nytt äldreboende att utredas. Dessutom kommer förutsättningarna för gymnasiet och nya kulturskolelokaler också att undersökas.

Budgetdokument

För de olika anslagen i driftbudgeten finns i avsnitt 7 redogörelser som i huvudsak är disponerade på ett enhetligt sätt under följande rubriker:

- Syfte
- Omvärldsanalys
- Strategier
- Mål, åtaganden
- Budget
- Organisation, personal, ekonomi
- Uppföljning, utvärdering

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige att besluta att:

1. fastställa utdebiteringen för 2006 till oförändrade 19,63 per skattekrona
2. fastställa strategiska utvecklingsområden samt kommungemensamma mål och åtaganden för budgetåret 2006 enligt avsnitten 4 och 5
3. fastställa driftbudget för 2006 enligt bilagorna 1 och 2 och enligt vad som framgår av redovisningen för de olika anslagen i avsnitt 7
4. fastställa investeringsbudget för 2006 enligt bilaga 3
5. fastställa resultaträkning, finansieringsanalys och balansräkning för 2006 enligt bilagorna 4 och 5
6. godkänna att nämnder och styrelser under budgetåret får besluta om smärre omfördelningar mellan sina anslag om det krävs för att inte överskrida sin samlade budget eller för att förbättra måluppfyllelsen
7. godkänna förslaget till KELP för perioden 2006-2008
8. ge i uppdrag till socialnämnden att återkomma med förslag till fördelning på sju nya anslagsbindningsnivåer: förvaltningsgemensamt, ungdom och missbruk, familj och försörjning, biståndsbedömning, äldreomsorg – boende, hemtjänst, omsorg om funktionshindrade.

2. VISION

”Vision är önskvärt framtida tillstånd som inte är tidsatt för att mätas vid viss tidpunkt
”

Som grund för kommunens gemensamma arbete idag och för framtiden ligger en vision, dvs. en idé och inriktning om vad vi vill med vår kommun och vad vi vill stå för i vår omgivning. Visionen ska vara en inspirationskälla och ledstjärna för oss alla i allt vi gör – både idag och imorgon. Det krävs att var och en är bärare av de idéer och värderingar, som leder till rätt handlande.

Det här är Tyresö kommuns vision:

Trygga Trivsamma

Tyresö
– allas vårt ansvar

3. GRUNDLÄGGANDE FÖRHÅLLNINGSSÄTT

I vårt arbete inom alla verksamhetsområden och i alla kontakter med medborgarna ska ett gemensamt grundläggande förhållningssätt gälla.

Det sammanfattas som följer:

- ❖ Vi visar tolerans och respekt för den enskilde individen och alla människors lika värde.
- ❖ Vi söker skapa ett samhälle där beslut så långt som möjligt fattas av eller nära människorna själva.
- ❖ Vi erbjuder olika alternativ för att ge medborgarna ökad valfrihet.
- ❖ Vi har ett uttalat medborgarperspektiv med stor servicekänsla och lyhördhet gentemot enskilda invånare – både som myndighet och serviceorganisation.

Detta innebär att vi tror på tyresöbornas inneboende kraft, förmåga och vilja att göra egna val och ta ansvar för sina liv. Vi har en roll att både uppmuntra till och kräva eget ansvar och att stödja där så behövs. Vi stimulerar en utveckling där alla i Tyresö känner ett gemensamt ansvar för en trygg och trivsamt kommun.

Vi arbetar för ökad jämställdhet. Vi ser positivt på olikheter och söker ta vara på allas kompetens. Vi ser också positivt på frivilliga aktörer.

Vi arbetar kontinuerligt med att förbättra verksamheten, vi löser problem och vi tar medborgarnas synpunkter och klagomål på allvar. Ett korrekt och vänligt bemötande underlättar vårt arbete och skapar förtroende.

4. STRATEGISKA UTVECKLINGSOMRÅDEN

Följande tre utvecklingsområden är de gemensamma uppdrag vi i kommunen ska medverka till att genomföra genom åtaganden inom respektive ansvarsområde.

God boendemiljö och livskvalitet

”Tyresö ska vara den mest attraktiva bostadsorten för alla åldrar på Södertörn.”

Det innebär bostäder med hög kvalitet med tillgång till god service i alla kommundelar. Med en utvecklad service i den egna bostaden underlättas möjligheterna att bo kvar längre när man är gammal och/eller handikappad.

Det innebär vidare att vi verkar för en långsiktigt hållbar ekologisk utveckling. Vi bevarar och vårdar kommunens ”gröna” karaktär med närhet till skog, sjöar och hav. Möjligheter till rekreation och tillgång till fritidsaktiviteter, både idrott och kultur, är andra viktiga faktorer.

Åtaganden 2006

Kommunledning

- Samordna och utveckla arbetet med hållbar utveckling med konkreta mål och åtaganden
- Fortsätta arbetet med att utveckla LÄSK-området (Lindalen-Älta-Skrubba) i samverkan med Stockholm Stad och Nacka kommun.
- Förslag kring samverkan rörande Erstavik tas fram i samarbete med berörda parter för att öka områdets tillgänglighet för tyresöborna

Barn- och utbildning

- En skola med valfrihet och profilering
- Bra skolor och förskolor i familjernas närmiljö
- Ny skola och förskola byggs på Brevikshalvön och öppnas 2007

Socialtjänst

- Stöd och förebyggande insatser ska utvecklas för att äldre i högre grad ska kunna bo kvar i det egna hemmet
- Behovet av platser i särskilt boende ska tryggas genom att planer finns framme för ett nytt äldreboende i Tyresö
- Andelen äldre som bor kvar i egen bostad ska öka jämfört med andelen i särskilt boende
- Antalet platser för korttidsvård och permanentboende ska öka inom ramen för den pågående servicehusomvandlingen

Miljö- och stadsbyggnad

- Utöka och påskynda kommunens arbete inom främst Östra Tyresö med detaljplaner, mark och exploateringsärenden inkluderande anläggning av förskola och skola på Brevikshalvön.
- Uppdatering av skötselplaner för naturmark påbörjas.
- Det finns en väl fungerande strategi för mark- och bostadsfrågorna, bland annat genom framtagande av regelbundna bostadsbyggnadsprogram.
- Hälsokonsekvensbeskrivningar införs i miljöbedömningar i fysiska planer mm.
- Grönplanen ska vara vägledande vid parkplaneringen.

Kultur- och fritid

- Ombyggnad/nybygge av simhall startas under 2006 eller senast 2007
- Kulturskolan erhåller nya lokaler under 2007
- Tillhandahålla en tredje konstfrusen isbana vid Bollmora idrottsplats
- Tillhandahålla en ny sporthall vid Tyresö Skola

Arbetsmarknad och vuxnas lärande

- Tillsammans med Nordiska museet (ägare till Tyresö Slott) utarbeta en långsiktigt hållbar plan för hur Tyresö Slottsområde skall utvecklas som medverkar till att öka områdets attraktivitet som besöksmål.
- Utveckla Uddby Gård till att bli ett levande jordbruk och visningsgård i direkt anslutning till Alby naturreservat och friluftsgård, enligt en fastställd investeringsplan för anläggningen.

”Tyresöborna ska känna sig trygga dygnet runt – överallt.”

Att känna sig trygg är en del av livskvaliteten. Därför arbetar vi förebyggande på många olika sätt inom både skolan, socialtjänsten och stadsplanering. Åtgärder för att minska samhällets sårbarhet samt förebygga olyckor och brott är en självklar och naturlig del i det dagliga arbetet.

Åtaganden 2006*Kommunledning*

- Anordna trygghetsvandringar
- Stärka kommunens arbete med kris- och beredskap kopplat till arbete med säkerhet

Barn- och utbildning

- En skola med trygghet vilket innebär:
  - Insatser mot alla former av kränkningar som mobbning, våld, rasism och segregation görs kontinuerligt och nolltolerans ska gälla. Skolan ska vara tydlig, så att alla barn och ungdomar vet vilka vuxna de ska vända sig till för att få hjälp.

- Den fysiska miljön, inomhus såväl som utomhus, ska ses över regelbundet för att maximal trygghet och säkerhet ska uppnås

Socialtjänst

- Trygghetsjour för äldre under icke kontorstid startas under året.

Miljö- och stadsbyggnad

- I all stadsplanering skall trygghetsfrågor uppmärksammas.
- Utökad bevakning för att skapa trygghet och minska skadegörelse på kommunens lokaler.

Arbetsmarknad och vuxnas lärande

- Motverka segregation, rasism och främlingsfientlighet på alla nivåer och verka för att Tyresö blir ett mer integrerat samhälle bl a genom att förbättra och utvidga vårt kontaktnät med företagare i och utanför Tyresö genom att aktivt uppsökande arbete. Syftet är att utöka tillgången till praktik-, arbetstränings-, lärlingsplatser m.m. för att förbättra möjligheterna för våra medborgare att få ett tryggare liv.
- Utveckla och förbättra heltidsintroduktionen för flyktingar/invandrare.
- Arbeta för att ge människor möjlighet till egen försörjning genom arbete.

Kvalitet och service

”Tyresö kommun i medborgarnas tjänst.”

Vi har ett medborgarperspektiv i allt vårt arbete och i alla kontakter med medborgarna. Det innebär att vi informerar på ett enkelt och tydligt sätt och motiverar våra beslut. Vi ger den enskilde ett korrekt bemötande och vi lyssnar. Vi arbetar för största möjliga insyn och delaktighet.

Vi arbetar med ständig kvalitetsutveckling, utvärdering och uppföljning. Vi har kvalitetsgarantier för medborgarna och en fungerande klagomålshantering.

Åtaganden 2006

Gemensamt

- Interna åtaganden etableras för gemensam service, i första hand lokaler och IT-service.
- Klarspråksutbildning för personal med myndighetsansvar m fl
- Administrativa utvecklings- och utbildningsinsatser genomförs inom bl a områdena telefonservice, språkvård, hantering av synpunkter och klagomål, uppföljning av e-post och vanligaste frågor och svar

Kommunledning

- Viktiga steg mot införandet av 24-timmarsmyndigheten kommer att tas genom deltagande i ett samarbete om dokument, ärendehantering och bygglov.
- Inom ramen för projekten ”Medborgarfokus” och ”Kommun Direkt” ska vi arbeta med kommunens visions- och strategiarbete, planeringsprocessen, översiktsplanering samt bra mötesplatser fysiskt och virtuellt med syfte att i första hand utveckla medborgarinflytandet över våra kärnområden inom grundskolan och äldreomsorgen.

Kultur- och fritid

- Projekt för förbättrad fritid för funktionshindrade barn och ungdomar

Socialtjänst

- Kvaliteten inom äldreomsorgen fortsätter utvecklas och förbättras
- Alla brukare som får insatser enligt LSS kommer att erbjudas att få en individuell plan upprättad.
- Utbildningsinsatser genomförs för att höja personalens kompetens om betydelsen av ett korrekt och vänligt bemötande

Barn- och utbildning

- En skola med delaktighet vilket innebär:
  - att barn och ungdomar skall ha ett verkligt inflytande över sitt eget lärande och i sin egen skola. Inflytandet ska öka med stigande ålder och förutsättningar.
  - att föräldrar ska uppmuntras att vara med och påverka skolans verksamhet.
- En skola med jämställdhet vilket innebär:
  - att alla i skolan ska bemötas likadant ur ett jämställdhetsperspektiv. Barn och ungdomar ska mötas på ett sådant sätt att deras möjligheter att pröva och utveckla förmågor inte begränsas av könsrollstänkande. Förebyggande insatser mot kränkning av individer och grupper på grund av kön ska vara en naturlig del av arbetet i skolan.
- Öka andelen högskoleutbildad personal i förskolan

Miljö- och stadsbyggnad

- Ge god service och lättbegriplig information samt hålla en kontinuerlig dialog med brukarna, bl a genom ett ökat nyttjande av Internet/intranät.
- Kvalitetssäkra planarbetet genom väl förankrade och fungerande rutiner.
- Säkerställa att brukarna upplever informationsmaterial som inbjudande, tydligt och lättförståeligt.
- Genomföra försök för att utveckla lämpligt informationsmaterial till syn- och hörselskadade.
- Informationsmaterial, skrivelser, blanketter och beslut är tydliga och enhetligt utformade.
- Webbsidorna om bygglov ska förbättras med beskrivning av vilka handlingar som behövs för olika slags byggen.
- Utbildning om myndighetsspråket och juridik ska genomföras.

”Tyresö kommun – en arbetsplats för utveckling”

Det innebär att vi som arbetsgivare står för ett tydligt ledarskap som ger alla anställda möjlighet att med engagemang, delaktighet och inflytande utveckla kvalitet och service i verksamheten. Vi ska erbjuda goda arbetsvillkor i en kreativ och positiv arbetsmiljö.

Åtaganden 2006

Gemensamt

- Fortsatta insatser för chefsutveckling
- Insatser inom programmet för hälsoutveckling
- Minska den totala sjukfrånvaron till 8 % bl a genom samverkan med AFA och genom att verksamheten på förvaltnings- och enhetsnivå utvecklar egna handlingsplaner
- Intranätet (Tyrnät) kommer att omarbetas till en väl fungerande intern informationskanal.

Socialtjänst

- Personal inom hemtjänst och äldreboenden ska under kommande treårsperiod erbjudas kompetensutveckling inom ramen för Kompetensstegen

”I Tyresö ska det lokala näringslivet och kommunen ha ett stort förtroende för varandra”

Företagen ska i sina kontakter med kommunen mötas av serviceinriktad personal samt få en smidig hantering av sina ärenden. Detta gäller särskilt personalen på de förvaltningar som ofta möter företagen. Tyresö kommun ska bli en serviceinriktad organisation med den klara målsättningen att företagen ska uppleva kommunens myndighetsutövning som positiv.

Åtaganden 2006

Gemensamt

- Inbjuda Tyresös samtliga företagare till minst två frukostmöten per år
- Kontinuerliga onsdagsträffar på Företagens Hus
- Utgivning av Tyresöföretagarna med minst åtta nummer per år
- Förbättrad service till företag inom bl a området miljötillsyn och bygglov

God ekonomisk hushållning

”Tyresö kommun ska ha en ekonomi i balans.”

En god ekonomisk hushållning innebär dels att tillgängliga ekonomiska medel utnyttjas ändamålsenligt och sparsamt inom alla verksamheter, dels att de ekonomiska resultaten ska vara tillräckligt starka för att långsiktigt kunna ge en god kommunal service.

Under planeringsperioden ska kommunens lån räknat per invånare inte öka. Positiva resultat ska uppnås. Kommunalskatten hålls oförändrad eller sänks.

Åtaganden 2006

Generellt

- Den gemensamma planeringsmodellen för kommunen som införts för 2006 skall konsolideras och, om så behövs, vidareutvecklas
- Utveckla samarbetet med Södertörn och dess kommuner och verka för bl a gemensamma upphandlingar

Kommunledning

- Kostnadsökningen för interna stödfunktioner begränsas till en procent inklusive ökande tjänstevolymer och tillkommande arbetsuppgifter
- En plan utarbetas för hur kommunens personalsystem skall moderniseras eller ersättas

Miljö- och stadsbyggnad

- Utveckla samverkan med kommunerna på Södertörn, Nacka och Värmdö rörande miljötillsyn och dithörande frågor angående gemensamma lösningar inom miljöområdet
- Energiomsättningen i kommunens lokaler och anläggningar ska minska.
- Driftkostnaderna för kommunens egna lokaler ska i genomsnitt vara högst 374 kr/m² (exklusive kapitaltjänstkostnader och periodiskt underhåll) under 2006.

Socialtjänst samt arbetsmarknad och vuxnas lärande

- I Tyresö gäller arbetslinjen, vilket innebär att det sociala arbetet är inriktat på stöd till egen försörjning.
- I samverkan med andra organisationer och myndigheter arbeta för att utrota arbetslösheten i Tyresö

5. KOMMUNGEMENSAMMA MÅL OCH ÅTAGANDEN

Positiv hälsoutveckling

Mål:

Alla förvaltningar ska sänka sin frånvaro på grund av sjukdom eller dålig hälsa för att bidra till kommunens mål på högst 8 % sjukfrånvaro vid utgången av år 2006.

Åtaganden 2006:*Gemensamt:*

- Varje förvaltning ska i sin verksamhets- och budgetplan ha mål och/eller åtagande för att bidra till en positiv hälsoutveckling och minska sjukfrånvaron

Kommunledning:

- Aktiv uppföljning av enheternas frånvaro
- Goda exempel sprids
- Aktivt arbete med enheter där frånvaron ökar eller är oförändrat hög

Jämställdhet

Mål:

Tyresö kommun ska främja kvinnor och mäns lika rätt i fråga om arbete, anställnings- och andra arbetsvillkor samt utvecklingsmöjligheter i arbetet.

Åtaganden 2006:*Gemensamt:*

- Kompetensutveckling: Samtliga chefer ska få grundläggande utbildning i jämställdhetsfrågor
- Sjukfrånvaron: följs upp ur ett jämställdhetsperspektiv, åtgärdsförslag lämnas.
- Vi ska arbeta efter en jämnare balans mellan könen i olika yrkeskategorier, och åtgärdsförslag lämnas.

Hållbar utveckling

Mål:

Arbeta i enlighet "Tyresö kommuns övergripande mål för hållbar utveckling"

Åtaganden 2006:*Gemensamt:*

- Samtliga förvaltningar gör åtaganden inom respektive verksamhetsområde.

Kommunledning:

- Indikatorer kommer att redovisas av kansliet i samband med bokslutet.
- Måldokumentet ska revideras.

Handikapplan

Mål:

Ökad delaktighet för personer med funktionshinder

Åtaganden 2006:*Kommunledning:*

- Åtgärder beslutade i handikapplanen ska genomföras.

Brotts- och drogförebyggande arbete

Mål:

Tyresö kommun ska arbeta för att höja alkoholdebutåldern, minska berusningsdricandet och minska användningen av narkotika. Klotter och skadegörelse ska minska. Ett trygghetsprojekt ska genomföras i samverkan med de boende. Allmänhetens delaktighet i det brottsförebyggande arbetet ska uppmuntras.

Åtaganden 2006:*Barn- och utbildningsnämnden:*

- Föräldrainformation ska ges till alla högstadie- och gymnasieklaser.

Kommunledning:

- Drogvaneundersökning ska genomföras.
- Ett trygghetsprojekt i ett bostadsområde ska genomföras.

Folkhälsa

Mål:

Folkhälsoarbetet ska stimulera till fysisk aktivitet bland brukarna och utveckla de kommunala kost- och måltidsverksamheterna.

Åtgärder 2006:

- Öka och förbättra möjligheterna för fysisk aktivitet, t ex. cykelställ vid infartsparkeringar, skolor/förskolor och vandrande skolbussar.
- Införa val mellan två rätter i skolorna
- Öka kompetensen hos personal som ansvarar för mat och måltider.

6. OMVÄRLDSANALYS

Inledning

Vår omvärld är i ständig förändring, förändringar som påverkar oss i Tyresö kommun. Med en tydlig analys av vår omvärld kan politiken ta strategiska ställningstaganden i tid som gör att vi kan anpassa oss och vår verksamhet.

Det är viktigt att vi kan sortera den rika tillgång på information som idag finns och dra de rätta slutsatserna. Dessa slutsatser kan ligga till grund för våra prioriteringar.

I en allt mer internationell tillvaro är det viktigt att tänka globalt och agera lokalt.

Konjunkturbedömning

Den globala tillväxten har fått förnyad kraft sedan inbromsningen vid årsskiftet 2004/2005. Den drivs framför allt av att investeringarna är i en stark konjunkturell uppgångsfas. Återhämtningen väntas fortsätta och världens BNP bedöms öka med 4,3 procent i år och 4,2 procent såväl 2006 som 2007. De senaste årens kraftiga uppgång i oljepriset beror på, men har också motverkat, den höga globala tillväxten. Osäkerheten om oljeprisets fortsatta utveckling är stor. Skulle oljepriset bli avsevärt högre kan den globala återhämtningen komma att avbrytas.

Den svenska BNP-utvecklingen uppgick till 3,6 procent 2004 och förväntas enligt Konjunkturinstitutet uppgå till 2,4 procent 2005 och 2,9 procent både 2006 och 2007. Förra året ökade exporten kraftigt, men för den närmaste framtiden förväntas den inhemska konsumtionen och investeringarna stå för BNP-tillväxten. Bostadsinvesteringarna steg med hela 16 procent 2004 och väntas öka med nära 20 procent under 2005.

Antalet arbetade timmar, som fallit tre år i rad genom en utdragen konjunkturell försvagning, bottnade första kvartalet i år. Genom den fortsatta konjunkturförbättringen ökar antalet arbetstimmar under prognosperioden med ca 2,5 procent från denna bottennivå. Arbetslösheten sjunker från 5,8 procent i år till 5,2 procent 2007. Den reguljära sysselsättningsgraden för personer mellan 20 och 64 år är även 2007 väsentligt lägre än målet om 80 procent.

Inflationstrycket i Sverige är oförändrat lågt. De senaste årens oväntat starka produktivitetstillväxt har resulterat i en svag arbetsmarknad och dämpade löneökningar. Sysselsättningen ökar framöver och löneökningarna tilltar. Den underliggande inflationen förblir ändå lägre än inflationsmålet på två procent på ett till två års sikt.

Det finansiella sparandet uppgår till 0,8 procent av BNP i år, 0,6 procent 2006 och 0,9 procent 2007. Konjunkturinstitutet förordar att sparandet förs närmare riksdagens mål om 2 procents överskott i genomsnitt över en konjunkturcykel. En ur konjunktursynvinkel lämplig takt är att genomföra besparingar eller skattehöjningar med fem miljarder kronor 2006 och ytterligare tio miljarder kronor 2007. En sådan stramare finanspolitik bör balanseras av en lättare penningpolitik. Effekten på tillväxten skulle därmed bli förhållandevis begränsad. Fördelen är att de offentliga finanserna skulle bli bättre rustade inför nästa konjunkturedgång och inför den demografiska utvecklingen med en åldrande befolkning.

Nedan visas urval ur Konjunkturinstitutets bedömning.

Sveriges ekonomi i siffror	Procentuell förändring			
	2003	2004	2005	2006
BNP	1,5	3,6	2,4	2,9
Hushållens konsumtionsutgifter	1,5	1,8	2,1	2,8
Offentliga konsumtionsutgifter	0,8	0,3	0,0	0,8
Fasta bruttoinvesteringar	-1,5	5,5	9,0	6,9
Export av varor och tjänster	5,0	10,5	3,1	5,6
Import av varor och tjänster	4,9	6,9	4,0	6,9

Kommunförbundet bedömer att den kommunala ekonomin förbättras under 2005 och 2006, men på sikt är den nuvarande skattebasen för liten för det kommunala välfärdsuppdraget.

Befolkning

År 1940 bodde knappt 2000 personer i Tyresö. Till år 1960 hade befolkningen ökat till drygt 6000 personer. Den stora inflyttningen skedde på 1960-talet, då befolkningen femdubblades på tio år. Under de senaste tio åren har befolkningen ökat med nästan 5000 och under 2003 passerade Tyresös befolkning 40 000 invånare. Fram till år 2010 beräknas antalet invånare öka med knappt 3000 invånare – från 40 600 invånare 2004 till 43 500 invånare 2010. Befolkningen i kommunens östra delar ökar mest.

Enligt en prognos från Sveriges Kommuner och Landsting beräknas befolkningen i storstadsområdena öka kraftigt. Göteborgs- och Malmöregionen med mellan 5 och 10 procent och Stockholmsregionen med cirka 30 procent fram till år 2030. I regionplanen för Stockholms län utgår man från att tillväxten i den lokala arbetsmarknaden under de kommande 30 åren i första hand sker genom förtätning. Den planerade satsningen på tågtrafiken i Mälardalen, framförallt Citybanan, ökar dock tillgängligheten och kommer sannolikt att medföra att arbetsmarknadsregionen växer även geografiskt.

I en prognos för befolkningen i Tyresö fram till år 2030 räknar vi med att invånarantalet ska uppgå till ca 48 500. Under de kommande decennierna kommer en normalisering demografiskt av befolkningen att ske genom en snabb ökning av antalet äldre.

Befolkningsförändringar i Tyresö

- Antal barn i förskoleålder beräknas vara oförändrat framöver. Antal barn i denna ålder i Trollbäcken kommer att minska men öka i centrum och östra Tyresö.
- Barn i skolåldern kommer att minska i antal totalt. Minskningen sker i Trollbäcken och i de centrala delarna medan antalet barn i skolåldern ökar i Östra Tyresö.
- Ungdomar i åldern 16 till 18 år ökar fram till 2010 i antal i alla kommundelar. Därefter stagnerar utvecklingen.
- Andelen arbetande vuxna 19 till 64 år kommer att öka med drygt 1 000 personer fram till år 2010.
- Andelen äldre ökar stadigt. Under de kommande decennierna kommer därför åldersstrukturen för Tyresös befolkning att bli mer lik den i riket.

Totalt sett beräknas befolkningen öka med nästan 2 200 personer från 2004 till 2008. Av tabellen framgår att antalet grundskoleelever beräknas minska med över 200 elever från 2004 till 2008. Samtidigt ökar dock antalet personer i gymnasieålder med över 400 personer. Antalet personer över 80 år beräknas under denna period öka med över 200 personer, vilket kommer att kräva större insatser inom äldreomsorgen. Personer i arbetsför ålder kommer enligt prognosen att öka med 800 personer under perioden.

2004 var 59,4 % av befolkningen i arbetsför ålder. Motsvarande beräkning för 2008 blir 58,4 %, alltså en minskning med 1 procentenhet under perioden.

Befolkningsprognos för Tyresö kommun, år 2004 – 2008 31 dec:

Ålder	2004	2005	2006	2007	2008
0	540	530	522	516	508
1-5	2 868	2 938	2 982	3 008	2 967
6	558	568	596	603	655
7-11	3 142	3 037	2 949	2 911	2 953
12-15	2 752	2 807	2 826	2 818	2 643
16-18	1 723	1 845	1 974	2 033	2 162
19-64	24 134	24 281	24 572	24 840	24 978
65-79	3 936	4 110	4 266	4 473	4 772
80-w	952	997	1 049	1 113	1 164
Summa	40 605	41 113	41 736	42 315	42 802

Bostäder

Tyresö har enligt gällande beslut om markanvändning brist på mark att bygga på – en stor del av Tyresös yta är naturmark och skyddad som naturreservat och nationalpark. Tyresö har ca 16 000 bostäder i alla boendeformer, ca hälften av invånarna bor i småhus. Efterfrågan på bostäder är hög och det finns inga outhyrda lägenheter. Bostadsbyggandet ligger de närmaste åren kring 200 lägenheter om året fördelat på samtliga kommundelar.

Den kommunala bebyggelseplaneringen är inriktad på förtätning och omvandling av äldre fritidshusområden. Vi kommer att märka av ökade intressekonflikter bl a inom mark- och planverksamheten. Antalet ”enkla” plan- och exploateringsprojekt kommer att minska. Dessutom ökar permanentbosättningen i fritidshus i östra Tyresö med 75 – 100 personer per år.

Kommunen räknar med en framtida utbyggnad med upp till 150 bostäder per år i snitt under högst 20 år, dvs. 3000 bostäder totalt

Området Tyresö Strand kommer att förtätas ytterligare. Brevikshalvön samt Solberga, Bergholm och Raksta kommer att detaljplaneras. Fritidshus omvandlas där till

permanentboende. Detta medför ökade behov av kommunal service och investeringar i vatten och avlopp liksom i gator och vägar.

Utbyggnaden av 400 lägenheter i Södra Hedvigslund (område norr om väg 229) inom Nacka kommun påverkar Tyresö bland annat genom att trafiken i Bollmora kommer att öka, och initialt även i Lindalen. Skrubbaområdet i Stockholms kommun kan komma att planeras för såväl lägenheter som industrier. Dessa områden kommer att använda sig av Tyresö centrum som centrum.

Kommunens olika centra behöver utvecklas för att vara attraktiva och möta konkurrensen från andra centrumbildningar. Det kommer att ställas ökande krav på ytor för kultur- och fritidsaktiviteter i anslutning till centrumbildningen i Tyresö Strand och i Östra Tyresö.

Beträffande behovet av särskilda boendeformer för äldre är utvecklingen av befolkningen 80 år och äldre mest intressant, eftersom den i första hand påverkar behovet av vård och omsorg. I Tyresö beräknas antalet äldre över 80 år öka med cirka 58 personer varje år fram till 2010. Av äldreomsorgsplanen framgår att cirka 17 procent av denna åldersgrupp har behov av hemtjänst och cirka 18 procent äldreboende. Behovet av nya platser i äldreboende beräknas till cirka 6-7 platser/år. Det är idag en högre andel av personer 80 år och äldre som bor i äldreboende i Tyresö jämfört med medelbehovet i länet och riket. Andelen i Tyresö beräknas minska till samma nivå som medelbehovet i Stockholms län år 2006 respektive riket år 2008. Tendensen är att allt fler äldre vill och kan klara att bo kvar i det egna hemmet, bl a beroende av en mer utvecklad hemtjänst.

Tidigare har det funnits en avsevärd kö till äldreboende, platsbehov som inte har kunnat tillgodoses under 2004. Vi kan dock konstatera att i februari 2005 är behovet av platser i äldreboende betydligt lägre än tidigare beräkningar och att antalet hemtjänsttagare under 2004 blev lägre än beräknat.

Nyckelfrågor

- Närheten till förskola och skola prioriteras allt högre av de familjer som flyttar in i kommunen.
- Förtätningen av östra Tyresö medför bl a krav på ökad service, t ex affärer, förskolor, skolor, och kultur- och fritidsaktiviteter
- Äldre vill bo kvar i sin invanda miljö. Attraktiva boendialternativ behöver skapas för äldre tyresöbor och då gärna i centrala lägen i de tre kommundelarna. Behovet av platser inom särskilda boendeformer för äldre är f n tillgodosedda men behovet kommer att behöva tillgodoses i slutet av nuvarande planeringsperiod 2006- 2008.

Näringsliv och arbetsmarknad

De flesta förvärvsarbetande tyresöbor, 7 av 10, pendlar till Stockholm eller andra kommuner i länet. Avståndet till centrala Stockholm är bara ca 15 kilometer. Busstrafiken är väl utbyggd och det finns direktbussar mellan Tyresö och city eller Gullmarsplan. Kommunen är Tyresös största arbetsgivare. I övrigt finns arbete inom servicenäringarna och en livlig småföretagsamhet. Tyresö har brist på mark för arbetsplatser och samarbetar därför med grannkommunerna när det gäller att erbjuda nya företag byggbar industrimark för etablering eller expansion.

Inriktningen på kommunens arbete med näringslivsfrågor är att underlätta och förbättra för de företag som finns i Tyresö. Om de trivs är det den bästa marknadsföringen vi kan få. Tyresö är en naturlig del av storstadsområdets näringsliv och arbetsmarknad och kommunen har ett nära samarbete med ett antal regionala instanser och projekt såsom Södertörns rådslag och Mälardalsrådet. Tillsammans med grannkommunerna Stockholm och Nacka bedrivs inom det s k LÄSK- projektet (Lindalen, Älta och Skrubba), ett utvecklingsarbete när det gäller infrastruktur, bostäder och arbetsplatser.

Kommunens arbetsmarknadsinsatser

Målet för kommunens arbetsmarknadsinsatser är att arbetslösa invånare utan egen försörjning ska få arbete på öppna arbetsmarknaden. I Tyresö gäller arbetslinjen, d v s bidrag ska förenas med arbete, praktik eller utbildning. Denna inriktning kräver och förutsätter en kraftfull medverkan från främst arbetsmarknadsverket och dess lokala verksamhet.

Nyckelfrågor

- Kommunens arbete med näringslivsfrågor är att underlätta för de företag som finns i Tyresö
- Kommunens centra behöver utvecklas för att vara attraktiva
- Målet är att arbetslösa invånare ska få arbete på öppna arbetsmarknaden

Hög kvalitet och god service

Kommuninvånarna blir allt mer aktiva. Man ställer ökade krav på kommunen och ifrågasätter stort som smått. Man kräver väl underbyggda svar och snabba beslut.

Medborgarna börjar också kräva att svensk förvaltning ska vara tillgänglig för medborgarna, dygnet runt, sju dagar i veckan och överallt. Man ska inte behöva ta ledigt från jobbet eller förstå hur den offentliga förvaltningen är organiserad för att uträtta ärenden.

Kommuninvånarna har rätt att få besked om vilken kvalitet och service de kan förvänta sig på de tjänster som kommunen ansvarar för. Ärenden ska handläggas effektivt, snabbt och med ett kundperspektiv. Brev och e-post ska besvaras snabbt. Vi fortsätter arbeta för att öka tillgängligheten och förbättra dialogen mellan medborgare och kommunen. Med ledning av gjorda undersökningar finns en handlingsplan inom det administrativa området.

För att öka vår tillgänglighet och service till medborgarna ska vi sträva mot att bli en s k 24-timmars myndighet, vilket vi närmar oss på allt fler områden. Datamediet utnyttjas allt mer interaktivt vilket förändrar möjligheterna till beslutsfattande, attityder och kunskap. Vi får allt bättre IT-baserade system och integrationsmöjligheter. Den offensiva bredbandsutbyggnaden och befolkningens ökande IT-mognad underlättar arbetet att utveckla e-servicetjänster.

Våra kärntjänster – förskola/skola och äldreomsorg

Skolans viktigaste uppgift är att ge eleverna goda kunskaper. Vårt viktigaste övergripande mål för skolan är därför att andelen elever som lämnar grundskolan med

fullständiga och godkändas betyg ska öka. En jämförelse med kringliggande kommuner visar att kunskapsnivån bland Tyresös elever inte visar konkurrenskraftigt resultat. Det är framförallt i de naturorienterade ämnena fysik, kemi och biologi som eleverna inte når målen.

Vi har en förskjutning i befolkningens åldersstruktur mot en ökad andel äldre. Antalet invånare i kommunen ökar med cirka 3000 personer fram till utgången av år 2010. 60 procent av ökningen består av pensionärer. Omsorgen om äldre och funktionshindrade ska ha hög kvalitet och präglas av stor valfrihet och respekt för den enskilde. Situationen i riket blir särskilt markant en bit in på 2020-talet då antalet äldre ökar påtagligt. Den ökade försörjningsbördan blir kännbar i alla regioner, men kommer snabbare och blir mer omfattande i de regioner som redan idag har en ogynnsam åldersstruktur. Vi behöver kontinuerligt finna och utveckla former för samverkan med anhöriga, ideella organisationer, landstinget, våra grannkommuner och kommunens större hyresvärdar för att möta de växande behoven av service, vård och boende.

Vår inre och yttre miljö

Kommunen har många lokaler från 1960- och 1970-talet som är i behov av upprustning. Ett ökat inre underhåll av lokalerna är nödvändigt och behöver planeras tydligare så att inte kommunens egendom förfars.

Kraven på barnens och lärarnas arbetsmiljö är idag mycket högre än när de flesta förskolor och skolor byggdes. Antalet individer i byggnaderna är också oftast högre idag än tidigare.

”Den vackra naturen, de fina strövområdena, närheten till hav och insjöar.” Så svarar tyresöborna när man frågar dem om varför de valt att bo här. Tyresö har stora friluftsområden och naturreservat med riksintressant flora och fauna. Tyresös vagga och stolthet är Tyresö Slott med omgivande slottspark. Alby friluftsområde är ett härligt grönområde. Där finns bland annat kommunens lantbruk, Uddby gård, med gårdscafé och Alby friluftsgård samt möjligheter att nyttja vår skärgård i samarbete med Erstavik fideikommiss.

Nyckelfrågor

- I allt vårt arbete och i våra kontakter med medborgarna har vi ett medborgarperspektiv
- Kommuninvånarna har rätt att få besked om vilken kvalitet och service de kan förvänta sig på de tjänster som kommunen ansvarar för.
- Tyresö skolor behöver förbättra sina resultat framför allt i matematik och NO ämnen
- Med en allt äldre befolkning behöver vi utveckla nya former för samverkan med vår omvärld
- Ett ökat behov av planerat underhåll av kommunens lokaler
- Vi vill värna om de fina strövområdena och närheten till hav och insjöar

God arbetsgivarpolitik

Kommunernas möjligheter att klara framtida behov är inte enbart en fråga om pengar. Det måste också finnas lämplig personal att tillgå. Den kommunala verksamheten ska vägledas av kommuninvånarnas behov. Den ska genomföras av personal med god kompetens och hög serviceanda. Vårt framtida personalbehov är stort och konkurrensen om arbetskraft kommer att öka. Fram till år 2010 har Tyresö ett rekryteringsbehov på 1 150 personer, d v s nästan hälften av vår nuvarande personalstyrka. Rekryteringsbasen måste breddas och möjligheterna i de kommunala jobben lyftas fram. Ett gott ledarskap med ett väl fungerande samspel mellan chef och medarbetare ska råda på alla nivåer. En förutsättning för detta är kunniga chefer kopplat till ett arbetssätt som ger medarbetarna möjlighet till delaktighet och inflytande.

Nyckelfrågor

- Trygga kommunens behov av kompetent och välutbildad personal
- Personal som trivs stannar kvar
- Obligatorisk utbildning för alla chefer med målet att ”kvalitetssäkra” chefskapet
- Arbetssätt som ger medarbetarna möjlighet till delaktighet och inflytande

Hälsa och livskvalitet

Barn och ungdomars hälsa i Sverige är generellt sett god men det finns en negativ utveckling. Barn rör sig mindre, deras vikt ökar, sockerkonsumtionen likaså. Arbete med att förbättra barnens matsituation och kost pågår. Några skolor arbetar med rörelse tillsammans med idrottsföreningarna. Ett embryo till en naturskola finns. Vi har också oroande tendenser i andra hänseenden. Antalet anmälningar av barn och ungdomar under 13 år som far illa ökade markant under 2004. Vi ser en märkbar tendens av ökande alkoholkonsumtion bland ungdomar.

Kommunanställdas hälsa

Tyresö kommun har, i likhet med många andra arbetsplatser, en hög frånvaro. Vi arbetar aktivt med såväl förebyggande som rehabiliterande insatser. Allt genomförs systematiskt på våra arbetsplatser. Kommunen vill främja och stimulera medarbetarnas eget ansvar för sin hälsa. På varje arbetsplats ska finnas en s k hälsoinspiratör, vars uppgift är att tillsammans med chef och personal initiera och stimulera sådana insatser som kan medverka till att öka arbetsglädje, trivsel och ökad frisknärvaro.

En sammanställning av sjukfrånvaron under 2004 hos kommunernas och landstingens anställda är baserad på den sjukfrånvaro som kommuner och landsting anger i sina årsredovisningar. Av den ranking av sjukfrånvaron som gjordes för 2004 framgick att Tranemo hade den lägsta sjukfrånvaron med 4,0 procent samt Krokoms den högsta med 13,3 procent. Det framgick vidare att Tyresö hamnade på 235:e plats (10,2 procent sjukfrånvaro) av 288 uppgiftslämnande kommuner. Jämför man sjukfrånvaron bland kommunerna i Stockholms län (26 st) på motsvarande sätt hamnade Tyresö på plats 23, d v s bland dem med högst sjukfrånvaro.

Beträffande sjukfrånvaron bland anställda i Tyresö kommun kan konstateras att trots ett intensivt arbete med rehabilitering av långtidssjukskrivna, ett förbättrat samarbete med företagshälsovården och försäkringskassan, ett utökat fokus på och uppföljning av sjukfrånvaron samt ett engagerat och utökat förebyggande friskvårdsarbete, har sjukfrånvaron de senaste två åren legat kvar på ungefär oförändrad nivå. I år märks ett trendbrott i utvecklingen av sjukfrånvaron i Tyresö kommun. För första gången sedan mätningarna påbörjades har, som framgår av tabellen nedan, nivån på sjukfrånvaron minskat märkbart.

Sjukfrånvaro januari – augusti <i>i procent av avtalad arbetstid, samtliga anställda</i>	2005	2004
Total sjukfrånvaro	9,1	10,2
Varav >60 dagar	71,6	72,8
För kvinnor	10,4	11,5
För män	4,5	5,2
Åldersgrupp <29 år	5,6	6,6
Åldersgrupp 30-49 år	9,1	10,2
Åldersgrupp 50> år	10,2	11,2

Nyckelfrågor

- Utveckla arbetet med att minska sjukskrivningarna i samverkan med all personal och som arbetsgivare tydligare än tidigare lyfta fram behovet av aktiva åtgärder för att minska sjukskrivningarna på kort sikt. Särskilda satsningar bör göras för de yrkesgrupper som har de största riskerna för arbetsrelaterad ohälsa.
- Barnens och lärarnas fysiska arbetsmiljö behöver förbättras framförallt gällande luft, ljud och belysning.
- Utveckla arbetet med att - i första hand med föräldrarna - förbättra barns fysiska och psykiska hälsa.
- I samverkan med föräldrarna bemöta och hantera ungdomars drogkonsumtion (inkl. alkohol) så att den minskar

Samverkan

Många frågor kommer inte att vara möjliga att hantera för kommunen ensam, utan man måste finna nya lösningar i partnerskap med andra aktörer.

En parlamentarisk kommitté, ”Ansvarskommittén”, ska undersöka den nuvarande offentliga samhällsorganisationens förutsättningar att klara de offentliga välfärdsåtagandena. Där det är motiverat ska den föreslå förändringar av strukturen och uppgiftsfördelningen. En utgångspunkt är att långtgående kommunalt självstyre inom ramen för ett starkt nationellt ansvar för likvärdig välfärd i hela landet ska bibehållas.

Tyresö har ett omfattande samarbete inom kommunen med olika aktörer och med grannkommuner, bl a på Södertörn. Samarbetet inom kommungränserna är också stort med både näringsliv och ideella organisationer inom så vitt skilda fält som frågor rörande näringslivsutveckling, drift av förskolor och skolor, brottsförebyggande arbete samt kris och beredskap.

Samarbetet utanför vår kommun omfattar bland annat:

- Ett bättre resursutnyttjande genom gemensamma lösningar

- Åstadkommande av större genomslag i opinionsbildningen i gemensamma frågor
- Kompetens- och metodutveckling genom erfarenhetsutbyte och samordning.

Prioriterade områden är infrastruktur, näringsliv, jämförande nyckeltal, samordnad upphandling samt högre utbildning och gymnasieskola. Som exempel kan nämnas att Tyresö ingår i Södertörns brandförsvärsförbund, har VA-avtal med Stockholm vatten samt samarbetar med Nacka när det gäller socialjour.

Vi går nu in för att finna nya utbildningsformer i form av lärlingssystem som är anpassade till både elevs och företags behov. Vi utreder också frågan om att utveckla ett projekt i samarbete med frivilligorganisationer, en person som hjälper äldre med riskfyllda vardagssysslor, "FixarMalte".

Kommunens ledningsstruktur är i dag samordnad inom områdena strategisk och taktisk styrning av planerings-, administrations-, ekonomi- och personalfrågor samt chefsutveckling. Vidare har den gemensamma arbetsgivarpolitiken blivit tydlig i fråga om lönebildning och besluts- och ansvarsfrågor.

En kommande uppgift blir att i samverkan mellan barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen bemöta det ökande behovet av insatser för utsatta barn med sammansatta behov.

- Samverkan är vårt sätt att bättre klara våra åtaganden och spara pengar genom att samnyttja kompetens och resurser.
- Samverkan är vår strategi för att bli framgångsrika i konkurrens med kommuner i andra regioner.

Förslag på framtida samverkan

- Banden mellan Södertörns kommunen stärks i nya samverkansformer
- Tyresö kommun stärker banden med Nacka och Stockholm
- Tyresö kommun finner nya serviceinslag med det lokala näringslivet och föreningslivet – PPP-lösningar (public/privat/partner)
- Samverkan förstärks inom kommunens egen organisation

7. DRIFTBUDGET 2006

KOMMUNSTYRELSEN

Kommunledningsförvaltningen

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnad	118 791	123 988	123 388	128 937
Intäkt	46 814	46 971	46 971	46 537
Netto	71 977	77 017	76 417	82 400

Förvaltningens verksamhet är under kommunchefen organiserad i ett kansli, en stab för bl a informationsfrågor, ett ekonomikontor och ett personalkontor. Förvaltningens personalstyrka motsvarar 79 årsarbetare.

Syfte

- Politiskt stöd

Kommunledningsförvaltningen biträder kommunstyrelsen i frågor rörande ledning, övergripande planering, samverkan med andra kommuner och huvudmän, samordning och uppföljning av kommunens verksamheter,

- Verksamhetsstöd till övriga förvaltningar

Svara för kommungemensamma regelverk, arbetsgivarfrågor och stödfunktioner (vaktmästeri/distribution och tryckeri, upphandlingar, telefoni, IT, ekonomi- och löneadministration, rehabilitering och friskvård, intern och extern information samt säkerhetsfrågor).

- Uppdrag

Därutöver svarar förvaltningen för ett antal uppgifter som till exempel överförmyndarverksamhet och krisberedskap.

Omvärldsanalys

Kraven på öppenhet och insynsmöjligheter i kommunens verksamheter är stora och beslut och förändringar behöver motiveras och kommuniceras bättre än tidigare i dialog med medborgarna.

Önskemål, behov och efterfrågan på kommunens tjänster ökar och kommer ständigt att vara större än vad som är möjligt att helt tillgodose. Kommunernas intäkter är beroende av hur sysselsättningen på den privata arbetsmarknaden utvecklas. Den framtida utvecklingen i det hänseendet får stor betydelse för vilket förändringstryck kommunen ställs inför.

Kommunernas möjligheter att klara framtida behov är inte enbart en fråga om pengar. Det måste också finnas lämplig personal att tillgå. Vårt framtida personalbehov är stort och konkurrensen om arbetskraft kommer att öka.

Web-baserade tjänster och rutiner kommer att få större betydelse för såväl extern information som interna system och rutiner.

Strategier

Skapa förutsättningar för ökad insyn och ökat deltagande från medborgarnas sida i olika ärenden och utvecklingsprocesser genom förändrade arbetsprocesser, rutiner och systemstöd, i samarbete med andra kommuner. Viktiga steg mot 24-timmarsmyndigheten tas genom införande av web-baserade tjänster inom olika områden.

Förvaltningens inriktning är att i hela kommunorganisationen söka efter effektiviserings- och samordningsmöjligheter för att öka utbytet av de medel som står till förfogande.

Tillgången till kompetenta och motiverade chefer och medarbetare är avgörande för en framgångsrik verksamhet. För att så långt möjligt säkra gott ledarskap och väl fungerande samspel mellan chef och medarbetare har alla chefer genomgått obligatoriska utbildningar. Dessa aktiviteter kommer att fortsätta och dessutom görs en bred satsning på kompetensutveckling för andra personalgrupper.

Vi kommer också att arbeta aktivt med såväl förebyggande som rehabiliterande insatser för att minska frånvaron liksom att främja och stimulera medarbetarnas eget ansvar för sin hälsa. Sammantaget syftar dessa åtgärder till att långsiktigt trygga kommunens behov av kompetent och välutbildad personal.

Tyresö har ett omfattande samarbete med sina grannkommuner på Södertörn, med Stockholm och med Nacka. Samarbetet syftar till att förbättra resursutnyttjandet genom samordning och gemensamma lösningar, att åstadkomma större genomslag i opinionsbildningen i gemensamma frågor samt kompetens/metodutveckling genom erfarenhetsutbyte och samordnade lösningar.

Mål

Tyresö ska vara den mest attraktiva bostadsorten på södertörn

Åtaganden 2006

- Förslag kring samverkan rörande Erstavik tas fram i samarbete med berörda parter
- Förslag till utveckling av Tyresö Slott arbetas fram tillsammans med utvecklingsförvaltningen och Nordiska Museet
- Samordna och utveckla arbetet med hållbar utveckling med konkreta mål och åtaganden

Mål

Tyresö Kommun i medborgarnas tjänst

Åtaganden 2006

- Viktiga steg mot införandet av 24-timmarskontoret kommer att tas genom deltagande i ett samarbete om dokument, ärendehantering och bygglov.

- Förvaltningen kommer genom medverkan i arbetsgrupper med stadsdelsförvaltningarna i Farsta och Skarpnäck undersöka vilka fördelar som kan uppnås genom ökat samarbete
- Inom ramen för projekten ”Medborgarfokus” och ”Kommun Direkt” ska vi arbeta med kommunens visions- och strategiarbete, planeringsprocessen, översiktsplanering samt bra mötesplatser fysiskt och virtuellt
- En handlingsplan för att förbättra servicen inom det administrativa området har tagits fram. Den innehåller punkter som förbättrad telefonservice, utbildning service och kommunikation, språkvård, förbättrad information till medborgarna, vidareutveckling synpunkter och klagomål, uppföljning e-post och vanligaste frågor och svar. Under året kommer förvaltningen att arbeta för att etablera detta i olika verksamheter

Mål

Tyresö Kommun ska ha en ekonomi i balans

Åtaganden 2006

- Interna åtaganden ska etableras för gemensam service, i första hand lokaler, IT-service måltidsverksamhet.
- Den för hela kommunen gemensamma planeringsmodellen som införts kommer att konsolideras och, om så behövs, vidareutvecklas.
- Intranätet (Tyrnät) kommer att omarbetas till en väl fungerande intern informationskanal.
- En plan utarbetas för hur kommunens personalsystem skall moderniseras eller ersättas.
- Utveckla samarbetet med Södertörn och dess kommuner och verka för förslag vad gäller upphandlingar samt miljötillsyn och dithörande frågor gemensamma lösningar inom miljö- och upphandlingsområdet.
- Kostnadsökningen för interna stödfunktioner begränsas till en procent inklusive ökande tjänstevolymer och tillkommande arbetsuppgifter.

Ekonomi

Den främsta satsningen inom kommunledningsförvaltningen är på personalkontoret. En personalutvecklingssatsning på 2,5 Mkr samt en utökning av kungemensam utbildning med 0,5 Mkr. Därtill utökas informationsenheten med motsvarande en årsarbetskraft, genom omfördelning inom kommunledningsförvaltningen, främst för att vidareutveckla kommunens intranät och externa websida.

Uppföljning

Åtagandena följs upp i samband med att delårsbokslut och årsredovisning utarbetas.

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnad	331 929	333 864	334 464	357 080
Intäkt	278 004	278 465	280 355	286 090
Netto	53 925	55 399	53 999	70 990

Förvaltningen består av sex anslag; allmän miljö- och stadsbyggnadsverksamhet, lokalförsörjning, väg och park, centralköket, VA-verksamhet, renhållning.

Allmän miljö- och stadsbyggnadsverksamhet

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnad	35 138	36 305	38 305	38 920
Intäkt	16 816	17 125	19 125	17 430
Netto	18 322	19 180	19 180	21 490

Inom anslaget för allmän miljö- och stadsbyggnadsverksamhet ingår stab, markavdelning, planeringsavdelning, exploatering, sidoordnad verksamhet samt säkerhetssamordning. På miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen arbetar totalt 109,8 årsarbetare.

Syfte

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningens allmänna verksamheter syftar till att utveckla, vårda och bevara den fysiska miljön så att en god boendemiljö och livskvalitet uppnås. Verksamhetens ”brukare” är bl a kommuninvånare, fastighetsägare, företag, organisationer och kommunala förvaltningar.

Omvärldsanalys

Den fortsatta inflyttningen i Östra Tyresö innebär hög investeringsaktivitet i form av detaljplanearbete, anläggande av vatten och avlopp, gator samt daghem och skolor. Det kommer även att bli ökade krav på kultur- och fritidsaktiviteter i anslutning till centrumbildningen i Tyresö Strand.

Konkurrensen om marken i kommunen kommer att öka. I takt med att nya bostadsområden skapas minskar utbudet av mark.

I närmiljön pågår en utveckling av centrumbildningar, t ex Sickla, Nacka och Haninge. Även vår kommuns olika centra måste utvecklas för att fortsätta vara attraktiva.

Ett samarbete med Nacka och Stockholm för att utveckla det så kallade LÄSK-området (Lindalen-Älta-Skrubba) pågår.

Strategier

- Ge god service och erbjuda lättbegriplig information samt hålla en kontinuerlig dialog med brukarna, bl a genom ett ökat nyttjande av Internet/intranät.
- Tillämpa ett projektorienterat arbetssätt.
- Samarbeta med grannkommuner, myndigheter och andra organ på lokal, regional och statlig nivå.

- Kvalitetssäkra planarbetet genom väl förankrade och fungerande rutiner.
- Utvärdera alla detaljplaner fortlöpande inom ett halvår efter det att de har genomförts och förverkligats

Mål för 2006

- Utöka och påskynda kommunens arbete inom främst Östra Tyresö med detaljplaner, mark och exploateringsärenden inkluderande anläggning av förskola och skola på Brevikshalvön.

Åtaganden

- Skapa informationsmaterial som brukarna uppfattar som inbjudande, tydligt och lättförståeligt.
- Erbjud lämpligt informationsmaterial till syn- och hörselskadade.
- I all stadsplanering skall trygghetsfrågor uppmärksammas.
- Utökad bevakning för att skapa trygghet och minska skadegörelse på kommunens lokaler.
- Informera brukarna om de olika verksamheterna
- Utarbeta en plan för hur tillgängligheten kan förbättras.
- Informera om aktuella planprojekt och aktiviteter i lokala media två gånger per år.
- Utbilda och informera kommunens fastighetsmäklare om plan- och exploateringsprocessen.
- Presentera ett förslag angående bostadsförmedlingens framtid.
- Delta i utformningen av ett basanpassningsprogram som ska medfölja kommunala markanvisnings- och exploateringsavtal.

Mål 2007-2008

- Utveckla ett digitalt planarkiv.
- Hälsokonsekvensbeskrivningar införs i miljöbedömningar för fysiska planer
- Uppdatera skötselplaner för naturmark.
- Utarbeta en strategi för mark- och bostadsfrågorna, bland annat genom framtagande av regelbundna bostadsprogram.
- Informationsmaterial, skrivelser, blanketter och beslut är tydliga och enhetligt utformade.

Organisation och personal

Under 2006 kommer organisationen för miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen att förändras. En gemensam plan- och markavdelning kommer att bildas, liksom en gemensam mät- och kartavdelning. I samband med denna omorganisation kommer förvaltningschefen att göra en översyn av resurserna för verksamheterna i hela plan- och exploateringsprocessen.

Inom anslaget för allmän miljö- och stadsbyggnadsverksamhet kommer en satsning, som inkluderar två tillkommande medarbetare, att göras för att öka kapaciteten i planarbetet. Därigenom kan balansen förbättras i hela hanteringskedjan i samband med exploatering och utveckling av nya områden.

Under 2006 kommer förvaltningen behöva lägga tid på att trimma in den nya organisationen.

Uppföljning och utvärdering

Enhetsplanerna kommer att regelbundet diskuteras på arbetsplatsträffar och planeringsdagar, dels för att alla ska vara medvetna om innehållet, men också för att fånga upp nya idéer till nästa års dokument.

Lokalförsörjning

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnad	184 780	184 830	184 830	202 170
Intäkt	184 348	184 710	184 710	190 970
Netto	432	120	120	11 200

Syfte

Sektionen ansvarar inför kommunstyrelsen för förvaltning av kommunens egna verksamhetsfastigheter, inhyrning samt nyproduktion av lokaler för kommunal verksamhet.

Omvärldsanalys

Förutsättningarna för lokalförsörjningen ändras kontinuerligt. Antal barn i grundskolan minskar medan antal gymnasieelever fortsätter att öka. Den föränderliga omvärlden ställer krav på flexibla och funktionella lokaler. Flexibiliteten kan handla om att andra skolformer har sin verksamhet i lokaler som från början varit avsedda för en viss skolform. Det kan också handla om att hitta andra verksamhetsområden för frilagd ytkapacitet. Den ökade lokaleffektiviteten har medfört att disponibel lokalarea får användas av allt fler elever. Denna förtätning i kombination med bl a längre nyttjandetid och ökad vistelsetid ökar kraven på inomhusmiljön.

Behovet av en god inomhusmiljö har under senaste år uppmärksammats genom att allergier ökat markant i hela landet. Utöver de direkta myndighetskraven på inomhusmiljön, med fokus på ventilation, finns även krav på verksamhetsförändringar och underhållsåtgärder.

Även skolköken har hamnat i fokus hos tillsynsmyndigheten. I de fall anmärkningar relaterade till fastigheten uppmärksammats, måste åtgärder vidtas. I ett flertal fall krävs betydande ombyggnader för att ekonomiutrymmena ska kunna godkännas för den verksamhet som bedrivs.

Pensionsavgångarna kommer att vara stora de närmaste åren. Detta medför ökad konkurrens med andra kommuner och privata marknaden om utbildad personal. Behovet av kompetenta medarbetare är stort då de flesta frågor/arbetsuppgifter tenderar att bli mer komplexa och komplicerade samt att det lokala engagemanget ökar.

Strategier

- Erbjud hyresgäster lokaler, tjänster och service utefter deras behov och riktlinjer.
- Ha långsiktiga planer för underhållsåtgärder av skolkök och ventilationssystem.
- Upprättande av väl förankrade gränsdragningsöverenskommelser som ska gälla för samtliga hyresgäster. Detta innebär ett nära samarbete med de olika verksamheterna i form av deltagande i olika former av arbets- och projektgrupper.

- Verka för en långsiktighet i planerandet av underhåll, anpassning och nyproduktion av kommunens fastigheter, bland annat genom bättre och mer långsiktiga prognoser ihop med verksamheterna gällande förskoleplatser, behovet av äldreomsorg mm.
- Upprätta preliminära handlingar för projekten efter av verksamheten tydliga och eniga kravspecifikationer för att undvika oklarhet i beställningar.
- Genomföra kompetens- och verksamhetsanalys i syfte att erbjuda kompetensutveckling och stimulans och skapa öppenhet för nya rön och metoder inom teknisk och ekonomiskutveckling. Detta kan ske genom utbildning, erfarenhetsutbyte, studiebesök, mm

Mål 2006

- Energiomsättningen i kommunens lokaler och anläggningar ska minska med 5 procent.
- Driftkostnaderna för kommunens egna lokaler ska i genomsnitt vara högst 388 kr/m² (exklusive kapitaltjänstkostnader och periodiskt underhåll) under 2006.

Organisation, personal och ekonomi

Enheten består av administration samt en servicesektion som innefattar bygg och VVS.

Det egna fastighetsbeståndets höga medelålder och det eftersatta underhållet motiverar insatser för planerat underhåll som överstiger gällande budgetramar. Det eftersatta underhållsbehovet är beräknat till drygt 20,0 mkr. I 2006 års budget ökas anslaget för fastighetsunderhåll med 9,4 mkr. Merparten av detta belopp kommer att utnyttjas för att åtgärda de problem som är föranledda av att flytspackel användes när gymnasiet byggdes.

Uppföljning och utvärdering

Utvärderingar förväntas göras i de redan upprättade fokusgrupperna.

Nyckeltal	Bokslut 2004	Prognos 2005	Budget 2006
<u>Egna fastigheter</u>			
m ² brayta	173 631	175 175	174 229
Bruttokostnad kr/ m ²	769	787	881
- underhåll kr/ m ²	138	133	177
<i>varav periodiskt</i>	73	69	110
<i>varav löpande</i>	65	64	67
energiförbrukning kr/ m ²	135	138	164
Driftkostnad exkl. kapital- tjänstkostnad och periodiskt underhåll kr/m ²	351	342	388
<u>Inhyrda fastigheter</u>			
m ² brayta	31 672	31 532	31 532
Bruttokostnad kr/m ²	1 231	1 242	1 279
-underhåll kr/m ²	61	61	62
<i>varav periodiskt</i>	21	20	21
<i>varav löpande</i>	40	41	41

Väg och park

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnad	35 518	35 454	35 454	37 560
Intäkt	855	555	555	660
Netto	34 663	34 899	34 899	36 900

Syfte

Sektionen arbetar för en trygg och säker gatu- och parkmiljö där hänsyn även tas till miljön.

Gatusektionen planerar och bygger vägar i kommunen. Vid nybyggnation ska byggandet vara attraktivt och miljömässigt hållbart. Tillgänglighet för funktionshindrade ska alltid försöka uppnås.

Omvärldsanalys

Den fortsatta inflyttningen innebär att trafikmängderna fortsätter öka liksom dess negativa effekter, så som buller och avgaser, trängsel och trafikolyckor mm. Effekterna kommer att märkas mest på Gudöbroleden, Tyresövägen, Bollmoravägen samt Njupkärrsvägen.

Utbyggnaden av 400 lägenheter i Södra Hedvigslund (område norr om väg 229) inom Nacka kommun påverkar Tyresö bland annat genom att trafiken i Bollmora och Lindalen kommer att öka. Skrubbaområdet kan komma att planeras för såväl lägenheter som industrier, men det ligger utanför denna budgetperiod. Även detta kommer att påverka trafikflödena i Tyresö och efterfrågan på parkeringsplatser i exempelvis centrum.

Införande av 30-zoner i grannkommunerna kommer att öka kraven på att sådana även införs i Tyresö. Införs de kommer kostnader för skyltar och hastighetsdämpande åtgärder att belasta investeringsbudgeten. Likaså kan införande av biltullar i Stockholm kräva investeringar i fler infartsparkeringar.

Strategier

Ökad trafiksäkerhet kan nås genom ett aktivt trafiksäkerhetsarbete, där hastighetsnedsättande anordningar är den viktigaste åtgärden. I kommunens trafikanalys från 2003 pekades platser med störst behov av trafiksäkerhetsåtgärder ut. Resurserna används för att öka trafiksäkerheten där de gör störst nytta.

Skötseln av vägarna ska göras med miljöanpassade metoder där det är möjligt. Arbetet för ökad cykeltrafik och kollektivåkande fortsätter genom fler gång- och cykelvägar, ökat och bättre vinterunderhåll på cykelvägar samt stödsäkrare cykelställ.

Vintertid sätts stora resurser in för att undvika halka och röja snö. Det är viktigt att samtidigt röja gångbanor vid viktiga gångstråk, exempelvis längs med Bollmoravägen.

Bra gatubelysning längs med vägar och i parker skapar trygghet för invånarna.

Bra tillgänglighet innebär att vi kan ta oss ända fram till den plats vi önskar. I Tyresö kan tillgängligheten förbättras för funktionshindrade genom att kunskapen i dessa frågor ökar och att vi anstränger oss mer att bygga tillgängligt. Bra tillgänglighet skapar även trygghet.

Kommunens vägar ska underhållas på ett sådant sätt att deras funktion och värde bevaras under hela dess livslängd.

För att motverka den ökande biltrafiken bör investeringar göras i gång- och cykelvägar samt effektivisering av kollektivtrafiken.

Viktigt är att parker och vägar i Tyresö underhålls så att det ser snyggt och prydligt ut. Resurserna satsas i första hand på skötsel av parkytor i Tyresö centrum och dess infarter samt Fornuddsparken.

Åtaganden

- Saltning ska i möjligaste mån endast tillämpas på bussgator.
- Gatubelysningen ska byggas och drivas på ett optimalt sätt med energisnåla lampor och med möjlighet att partiellt släcka armatur vid lågtrafik.
- En god permanent beredskap ska hållas för att snabbt kunna åtgärda eventuella driftsstörningar.
- Grönplanen ska vara vägledande vid parkplaneringen.

Samt därutöver tidigare beslutade kvalitetsgarantier

Organisation och personal och ekonomi

Gatusektionen sköter i princip alla allmänna vägar i kommunen. Kommunen är även entreprenör åt vägföreningarna. För Gudöbroleden och Tyresövägen fram till infarten mot Tyresö centrum är Vägverket väghållare.

Vintertid anlitas många entreprenörer för att täcka hela kommunen. Sommartid klaras arbetet med den egna styrkan, vilket innebär att arbetet tenderar till mer akuta insatser än systematiskt underhåll.

Antalet anställda inom parksektionen har under årens gång minskat. Detta har skett samtidigt som antalet invånare växer i kommunen och nya anläggningar byggs. Skötseln av Fornuddsparken och parken vid Tyresö centrum prioriteras medan exempelvis gräsklippning av kommunens ytor sker mer sällan.

Budget för beläggningsunderhållet blir 2,0 mkr enligt ovan redovisade totalbudget. Därtill finns 2,0 mkr avsatta för eftersatt underhållsbehov på gator och fastigheter. Parkens naturvårdsanpassade skötsel beräknas kunna upprätthållas med utnyttjande av de s k plusjobben.

Centralkök

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnad	11 897	11 910	11 910	12 145
Intäkt	12 006	12 110	12 000	12 145
Netto	-109	-200	-200	0

Syfte

Centralkökets huvuduppgift är att som serviceenhet främst för barn- och utbildningsförvaltningen tillhandahålla en hälsosam huvudkomponent i skolmåtiden.

Omvärldsanalys

Kostfrågornas betydelse för elevernas hälsa har belysts under året, framför allt anses socker- men även fettintaget som för stort.

Strategier

Maten produceras och levereras dagligen i kyld form till skolrestaurangerna där uppvärmning sker. Färdiglagad mat och mindre mängder livsmedel säljs till övriga kunder.

Med en tvårättersmatsedel får vi möjlighet att ytterligare fokusera på hälsoaspekten i utbudet.

Mål 2006

- Centralköket ska producera så hög andel egenproducerad skolmat som förutsättningarna medger.

Åtagande

- Minst 60 procent av maten ska vara egenproducerad
- 2006 ska en tvårättersmatsedel erbjudas

Organisation, personal och ekonomi

Personalstyrkan på centralköket består av 8 anställda i köket och 3 på administrationen.

Vatten och Avlopp

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnad	41 043	41 255	41 855	42 495
Intäkt	40 863	39 855	39 855	41 095
Netto	180	1 400	2 000	1 400

Syfte

Syftet med VA-verksamheten i Tyresö kommun är att förse invånarna med ett gott och friskt dricksvatten samt att ta hand om och avleda avloppsvattnet från hushåll och industrier samt dagvatten med minsta möjliga olägenhet för invånarna.

Omvärldsanalys

Det finns en klar trend att samarbete och gemensamma arbetssätt utvecklas inom regionen. Man kommer att, i högre utsträckning än idag, dela på resurser. Exempel på detta är VA-verksamheten, mät- och kartverksamheten samt planeringsfrågor.

Vattendirektivet kan komma att ställa mer långtgående krav på kommunen som förvaltare av vatten och vattenområden. Bland annat kan förvaltningsplan och viss utökning av operativ övervakning komma att krävas. Miljökvalitetsnormer för vatten kan förväntas komma att ställa hårda krav på nyttjare av grund- och ytvatten. För kommunens del kan detta även komma att innefatta strängare tillämpningar av ny effektivare teknik för dagvattenhantering från bebyggda områden. Planläggning av kustvattnen kan komma att bli nödvändig för att uppfylla direktivet. Senast fram t.o.m. utgången av 2009 blir kommunen sannolikt även tvungen att agera aktivt för att åtgärda påverkan från enskilda avlopp. Allt dricksvatten inom kommunen levereras av Stockholms Vatten AB (Mälaren) med Borsjön som reservvatten. Detta innebär att vi måste lita till att deras rutiner fungerar och att vi är medvetna om att en olycka kan få allvarliga konsekvenser även för oss i Tyresö kommun. Kravet från kunderna på dricksvattnets kvalitet och leveranssäkerheten är hög och kommer så att förbli även i framtiden.

Väderleken har de senaste åren kännetecknats av stora nederbörds mängder, vilket skapat problem med ytavrinningen. Nuvarande praxis för dimensionering av dagvattensystemen är i detta hänseende otillräcklig. VA-sektionen följer aktivt denna utveckling och beaktar detta vid framtida utbyggnader av dagvattensystem.

Det ökade friluftslivet medför en högre belastning på våra vatten. Breddningar av avloppsvatten ska därför i möjligaste mån elimineras.

Strategier

För att uppfylla målen med VA-verksamheten införs nu successivt ett internetbaserat övervakningssystem för alla VA-anläggningar (pumpstationer) samt delar av ledningsnätet. Detta möjliggör en ökad och bättre information om hur VA-systemet fungerar, vilket i sin tur möjliggör en bättre i prioritering av var och när renoveringen av VA-systemet ska ske.

Datamodeller finns uppbyggda för hela vattenledningsnätet, spillvattennätet och dagvattennätet vilket ytterligare ökar möjligheterna för att de bästa åtgärderna vidtas.

Under 2006 kommer ett databaserat system för underhållsplanering av VA-verksamheten att tas i drift. Dessa system finns tillgängliga för all VA-personal och kommer att öka personalens insikt i VA-verksamheten, vilket också ökar deras motivation.

Det finns möjligheter till samverkan med grannkommuner inom övervakningsberedskap i och med det internetbaserade övervakningssystemet.

Dagvatten ska omhändertas lokalt i nybyggda områden där så är möjligt.

Mål 2006

- Målsättningen för renvattenförlusterna inklusive vatten för renspolning ska vara tio procent eller mindre. Inläckaget i spillvattnet ska inte överstiga trettio procent av inköpt renvattenmängd
- Ingen abonnent ska vara utan vatten längre tid än tio timmar i följd oftare än i medeltal en gång vart tionde år.
- Ingen abonnent ska behöva drabbas av avloppsstopp oftare än i medeltal en gång vart femte år.
- Utsläppen av dagvatten ska minska.

Åtagande

- Driftövervakningssystemet byggs ut och personalen tränas i användandet
- Den digitala VA-databasen kompletteras samt tas i drift av VA-personalen på ett aktivt sätt, t ex att driftstörningar registreras så att bättre underhållsplanering kan utföras vilket kräver vidareutbildning av personalen
- Handdatorer införskaffas för att effektivisera indata samt användandet av VA-databasen

Organisation och personal

Medelåldern för VA-personalen är idag hög, vilket kan medföra problem i framtiden.

Uppföljning och utvärdering

Nyckeltal:

Inköpt renvattenmängd från Stockholms vatten AB.

Avlett avloppsvatten till Henriksdals reningsverk (Stockholms vatten).

Ansvar:

Driftenjören rapporterar till tekniska chefen regelbundet en gång per månad hur uppsatta nyckeltal, mål och kriterier följs. Tekniska chefen redogör till tekniska utskottet om verksamhetens måluppfyllelse vid deras möten.

Renhållning

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnad	23 553	24 110	22 110	23 790
Intäkt	23 116	24 110	24 110	23 790
Netto	437	0	-2 000	0

Syfte

Upprätta kommunala föreskrifter för hantering av hushållens avfall samt insamla, omhänderta, och behandla detta avfall enligt gällande lagstiftning på ett miljömässigt bra sätt efter fastställd taxa.

Omvärldsanalys

Ett av de nationella miljömålen strävar mot att mängden deponerat avfall ska minska med minst 50 procent till år 2005 räknat från 1994 års nivå. Samtidigt ska den totala mängden genererat avfall inte öka. Delmålet blir svårt att nå. För hushållsavfallet ökar den totala mängden avfall, men samtidigt minskar andelen som deponeras. Kraftfulla styrmedel har införts för att minska deponeringen, men dessa har haft begränsad påverkan på den totala mängden avfall. Ytterligare styrmedel kan därför förväntas, vilket kommer att ha en direkt påverkan på ändringar i kommunal avfallshantering och avfallsavgifterna.

En skatt på förbränning av avfall utreds för närvarande, den s k ”BRAS-utredningen”. Den kan, om den införs från 1 januari 2007, innebära förhöjda behandlingsavgifter för Tyresös hushållssopor, som i dagsläget förbränns till 100 procent i Högdalenverket.

Enligt gällande kretsloppsproposition ska 35 procent av hushållens matavfall sorteras ut från hushållsavfallet och behandlas med någon biologisk behandlingsform. Detta mål ska vara uppnått senast år 2010. Målet är ett nationellt mål och innebär inte att varje kommun ska klara att sortera ut 35 procent. I Stockholmsregionen finns för närvarande ingen anläggning med kapacitet för att ta emot utsorterat och kollektivt insamlat biologiskt/organiskt hushållsavfall. Hemkompostering bör därför stimuleras i Tyresö.

Strategier

Utgångspunkten är att förbränning i Högdalenverket även i framtiden är den bästa behandlingsmetoden för Tyresös hushållssopor, då det bidrar till ökad användning av fjärrvärme samt att soporna kan föras direkt med det insamlade fordonet till Högdalen utan någon omlastning.

Att arbeta med ett fortsatt informationsarbete, som förklarar och motiverar medborgarna att sortera sina sopor utifrån olika fastställda kriterier för att på sikt minska mängden hushållssopor som förs bort till förbränning.

En effektiv upphandling av renhållningsentreprenader och en utvecklad avfallshantering i Tyresö ska göra att de ökade kraven och kostnaderna för hushållens avfall kan hanteras på ett för medborgarna godtagbart sätt.

Allt avfall från Tyresös hushåll ska tas om hand med miljöriktiga lösningar samt enligt gällande avfallslagstiftning.

Åtagande

- Servicegraden vid kretsloppcentralen ska höjas ytterligare gentemot avlämnande abonnenter genom utbildning av personalen.
- Minst 90 procent av abonnenterna ska få hämtning vid överenskommen tid.

Organisation och personal

Pensionsavgångarna kommer att vara stora de närmaste åren. Detta medför ökad konkurrens med andra kommuner och privata marknaden om utbildad personal. Behovet av kompetenta medarbetare är stort, då de flesta frågor och arbetsuppgifter tenderar att bli mer komplexa och komplicerade samt att det lokala engagemanget ökar. För närvarande arbetar renhållningsansvarig 50 procent med renhållningsfrågor, vilket inte kommer att räcka i framtiden.

Uppföljning och utvärdering

En fortlöpande och fungerande revidering av den kommunala avfallsplanen och den kommunala renhållningsordningen sker minst en gång per politisk mandatperiod.

NÄMNDEN FÖR ARBETSMARKNAD OCH VUXNAS LÄRANDE

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnad	63 288	63 867	62 678	65 609
Intäkt	27 062	27 009	25 570	27 009
Netto	36 226	36 858	37 108	38 600

Nämnden för arbetsmarknad och vuxnas lärande (NAV-nämnden) är ny från årsskiftet och är resultat av en sammanslagning av styrelsen för C3L, Integrationskommittén och delar av kommunstyrelsens ansvarsområde vad gäller arbetsmarknadsfrågor, turist- och byggnadsvårdsfrågor. Tjänstemännen under NAV-nämnden är organiserade i Utvecklingsförvaltningen med de två avdelningarna C3L och Arbetscentrum, Inom förvaltningen arbetar mellan 90 och 100 personer, bl a lärare, vägledare, arbetsmarknads- och flyktingssekreterare, arbets- och verksamhetsledare samt administrativ personal. Arbetscentrum består av två sektioner, Invandrar/SFI-sektionen och Arbetsmarknadssektionen. C3L är Tyresö kommuns lärcentra för vuxna.

Arbetscentrum

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnad	28 832	31 231	29 211	32 816
Intäkt	13 311	15 806	13 415	15 806
Netto	15 521	15 425	15 796	17 010

Syfte

- Arbetscentrum arbete syftar till att hjälpa och stötta de tyresöbor som är, eller riskerar att bli, arbetslösa.
- Arbetscentrum ska underlätta för flyktingar/invandrare och personer med olika funktionshinder att etablera sig på arbetsmarknaden och därigenom lättare komma in i samhället.
- Arbetscentrum ska ansvara för byggnadsvård av kommunens lokaler inom Tyresös äldsta kulturmiljöer.

Omvärldsanalys

Den goda konjunkturen i Sverige har tyvärr inte genererat fler arbetstillfällen. Arbetslösheten var i länet i april månad (inkl personer i olika arbetsmarknadsåtgärder) 4,2 % och i Tyresö 3,1 %, vilket är lågt i både ett nationellt och internationellt perspektiv. När Arbetsförmedlingen skär ner sin verksamhet ser vi en tendens till att mycket av det arbete som de tidigare lagt ner på arbetssökande faller över på kommunen.

Vi har en grupp personer i kommunen som är stabilt arbetslösa, som vandrar runt i våra trygghetssystem och blir föremål för utredningar hos flera olika myndigheter. Där märks tydligt en klar vilja från olika statliga myndigheter att lämna över det problemet till kommunen.

Sjukskrivningarna är kvar på en oroande hög nivå och antalet förtidspensionärer har stigit till över 550 000 personer. En stor del av förtidspensionärerna är dessutom under 40 år och den gruppen ökar som andel av det totala antalet.

Antalet ungdomar som går ut gymnasiet utan fullständigt slutbetyg ökar och de har svårt att få ett arbete. Om de lyckas få arbete tillhör de den grupp som först blir arbetslösa vid nedskärningar.

Strategier

I Tyresö har vi slagit fast att det är arbetslinjen som gäller. Vi anser att ett eget arbete både stärker självkänslan och höjer självförtroendet hos den enskilde samtidigt som integrationen i samhället underlättas.

Genom vägledning, arbetsträning, studier av olika längd och inriktning, jobbsökarkurser, praktikplatser samt hjälp med företagskontakter arbetar vi med att rusta ”våra” kunder för arbetsmarknaden.

I våra möten med arbetslösa tyresöbor fokuserar vi på deras styrkor och färdigheter.

Vi lägger stor vikt vid att hjälpa och stötta ungdomar 18-24 som själva har svårt att konkurrera på arbetsmarknaden. För ungdomar 16-17 år arrangerar vi feriearbeten. För att ge ungdomar som inte vill/kan gå på ett nationellt gymnasieprogram utan önskar prova en alternativ studieform startar Tyresö under 2005 ett projekt med företagsförlagd utbildning.

Det långsiktiga arbetet med att hjälpa våra tyresöbor till arbete och egen försörjning handlar mycket om hjälp till självhjälp.

Vi har ett mycket nära samarbete med Försörjningsstödsenheten på Socialförvaltningen.

Mål för Arbetscentrum

- I samverkan med andra organisationer och myndigheter arbeta för att utrota arbetslösheten i Tyresö
- Av de arbetslösa som anvisas till arbetscentrum från arbetsförmedlingen eller Af Rehab ska minst 50 % gå vidare till arbete eller studier. 40 % av de personer som anvisas från socialförvaltningen skall gå vidare till arbete eller utbildning inom ett år.
- Alla ungdomar 18-24 år som står till arbetsmarknadens förfogande ska vara i arbete, utbildning eller aktiv arbetsmarknadsåtgärd inom 90 dagar.
- Arbetscentrum erbjuder 40 egna platser som skall vara flexibla och motsvara behoven hos de arbetslösa.
- Utnyttjade platser på verksamheterna skall vara minst 90 %.
- Motverka segregation, rasism och främlingsfientlighet på alla nivåer och verka för att Tyresö blir ett mer integrerat samhälle

Mål för Invandrar/SFI-sektionen

- Av de arbetslösa flyktingarna/invandrare ska 60 % övergå till arbete eller studier.

- Undervisning skall, såvida inte särskilda skäl föreligger, erbjudas inom tre månader efter det att flyktingen/invandraren anmält sig till SFI. Om möjligt ska nybörjarkurser startas två gånger per termin. För personer som inte är nybörjare tillämpas kontinuerlig intagning.
- Minst 40 % ska klara avslutad målnivå med betyg.
- Alla som är beroende av försörjningsstöd ska vara sysselsatta.

Åtaganden

- Fortsätta att utveckla och förbättra vår heltidsintroduktion för flyktingar/invandrare.
- Förbättra och utvidga vårt kontaktnät med företagare i och utanför Tyresö genom ett aktivt uppsökande arbete.
- En individuell integrationsplan upprättas för alla vuxna i samarbete med Arbetsför-medlingen och Sfi-ansvariga.
- Varje flyktingbarn erbjuds en social handlingsplan.
- Uppdatering vad gäller näringslivets behov av kompetens hos dagens och morgondagens arbetskraft för att kunna ge god kvalitet i vägledningen av de arbetssökande.
- Fortsätta att förbättra och utöka samarbetet mellan de olika vägledarna såväl inom som utanför den kommunala organisationen.
- Tillsammans med C3L utveckla en modell för en företagsförlagd yrkesutbildning för personer över 20 år.
- Arbeta för att få starta lärlingsutbildningar för ungdomar inom gymnasieskolans ram, men även för äldre helst i samarbete med Hantverkarföreningen i Stockholm.

Mål för byggnadsvård av kommunens lokaler i Tyresös äldsta kulturmiljöer

Nämnden ansvarar för drift och underhåll av åtskilliga av kommunens äldsta byggnader. Det gäller byggnader och anläggningar vid Uddby Gård samt ett stort antal av olika byggnader, mark och anläggningar inom Tyresö Slottsområde. Det är viktigt för samhörighetskänslan hos tyresöborna, som i de flesta fall ”invandrat” till Tyresö, att de blir medvetna om Tyresös historia och de spännande kulturmiljöer av riksintresse som finns inom kommunens gränser.

Mål 2006

- Utveckla Tyresö Slottsområde och Uddby Gård till besöksmål av stor regional betydelse.

Åtaganden

- Vi skall tillsammans med Nordiska museet (ägare till Tyresö Slott) göra upp en långsiktigt hållbar plan för hur Tyresö Slottsområde skall utvecklas för att bli ett besöksmål av regional betydelse.
- När det gäller Uddby Gård finns en fastställd investeringsplan för hur anläggningen skall utvecklas till att bli ett levande jordbruk och visningsgård direkt i anslutning till Alby naturreservat och friluftsgård.

Organisation, personal, ekonomi

Arbetscentrum är en av två avdelningar inom Utvecklingsförvaltningen och består sedan årsskiftet av två sektioner: Arbetsmarknadssektionen och Invandrar/SFI-sektionen. Här arbetar idag 20 personer, arbetsmarknads- och flyktingsekreterare, tolkförmedlare, socialsekreterare, lärare, vägledare samt arbets- och verksamhetsledare.

Uppföljning

Delvis sker en kontinuerlig uppföljning vid varje nämndsammanträde då den aktuella arbetslöshetsstatistiken från länsarbetsnämnden redovisas på kallelsen samtidigt som materialet presenteras vid sammanträdet.

I arbetslöshetsstatistiken särredovisas även arbetslösheten för utrikes födda, vilket är en viktig indikator på hur framgångsrika vi är på att integrera våra flyktingar/invandrare i samhället.

Uppföljning av målen sker löpande och en slututvärdering av året visar antal personer som deltagit i Arbetscentrums olika utbud och vad de avslutats till.

Vi gör även statistik på hur många personer vi har fått anvisningar på från våra olika uppdragsgivare.

När det gäller målet att utveckla Tyresö Slott och Uddby Gård till regionala besöksmål av hög klass borde det vara möjligt att på olika sätt mäta besöksantalet hos de olika operatörerna samt deras omsättning.

C3L

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnad	34 456	32 636	33 467	32 793
Intäkt	13 751	11 203	12 155	11 203
Netto	20 705	21 433	21 312	21 590

Syfte

- Erbjudas alla vuxna tyresöbor, som saknar formell utbildning på grundläggande och gymnasial nivå, utbildning utifrån individuella studieplaner (behov).
- Utifrån arbetsmarknadens behov erbjudas yrkesutbildning på gymnasial och eftergymnasial nivå.
- Anordnas internutbildning för kommunens anställda.
- Skräddarsy utbildningar för företag och organisationer.

Omvärldsanalys

Den snabba utvecklingen kräver ständigt nya yrkeskunskaper. Inom exempelvis vården syns ett framtida behov av nyutbildad personal.

Under de senaste åren har behovet av formell grundläggande utbildning ökat. Vi har även märkt av ett ökat antal studerande med olika former av inlärningssvårigheter som inte alltid beror på dyslexi eller dyskalkyli utan mer på bristande baskunskaper i svenska och matematik.

En tendens är att ett alltför stort antal elever lämnar gymnasiet utan godkänd examen. Dessutom har en hel del av de elever som blir godkända kunskapsluckor i vissa kärnämnen, främst matematik. Av de elever som går på det individuella programmet, idag ca 100 elever, har en stor del svårt att klara av sina gymnasiestudier. Det har diskuterats alternativa lösningar, t ex att återinföra yrkesutbildning i större skala för att ge dessa ungdomar en möjlighet att skaffa sig ett yrke. Försök görs redan med varierande typer av lärlingsutbildningar på olika platser i landet. I Tyresö startas på försök en lärlingsutbildning i liten skala till hösten 2005.

Enligt SCB:s rapport Befolkningens utbildningsnivå 2004, 25-64 år placerar sig tyresöbornas utbildningsnivå något över riksnittet. Utbildningsnivån för personerna i gruppen, som omfattar drygt 21 000 personer, fördelas enligt följande: 4 % anger folkskoleutbildning, 12 % grundskoleutbildning och 30 % 2-årigt gymnasium som högsta utbildning. Totalt har ca 10 000 personer eller 46 % av befolkningen i gruppen kortare än 3-årig gymnasieutbildning.

Vuxenutbildningen är beroende av konjunkturen. När det är lågkonjunktur och ont om arbete har vuxenutbildningen många kursdeltagare i behov av studier på varierande nivåer. Men denna konjunkturkänslighet har inte varit lika påtaglig de senaste åren. Trots goda år har konkurrensen om lediga jobb ökat och många studerande kompletterar sin utbildning med enstaka ämnen för att bli mer attraktiva på arbetsmarknaden.

De kvalificerade yrkesutbildningar som bedrivs på C3L har godkänts av KY-myndigheten utifrån förväntade behov på arbetsmarknaden. Ledningsgrupperna och KY-myndigheten ser ett ökat behov för våra KY-utbildningar som riktar sig till IT-sektorn.

Strategier

C3L undersöker möjligheten till arbetsplatsförlagd utbildning och validering av yrkeskunskaper i samverkan med Invandrar/SFI-sektionen och övriga Vuxenutbildare på Södertörn.

Studievägledningen har en central roll för en bra studiestart. Den första person våra nya studerande möter är studie- och yrkesvägledaren, som tillsammans med den presumptive studeranden gör en första studieplan och en preliminär målbeskrivning som utgår ifrån kunskaper, styrkor, färdigheter och motivation.

För att kunna erbjuda ett brett kursutbud med närhet till kursstart strävar C3L efter ökad flexibilitet i form av rullande intag, distanskurser och samverkan med andra utbildningsanordnare inom Södertörn.

Information om kursutbudet annonseras i lokal pressen, i närradion, på hemsidan och kan hämtas på C3L, i kommuninformationen i Tyresö Centrum samt på biblioteken i kommunen. Vi har även två gånger per år informationsbord i Tyresö Centrum och vi deltar i Gymnasiets informationsdag.

Mål för C3L

- Mål enl prop 200/01:72
Alla vuxna skall ges möjlighet att utvidga sina kunskaper och utveckla sin kompetens i syfte att främja personlig utveckling, demokrati, sysselsättning samt en rättvis fördelning.
- Betyg G (Godkänd) eller bättre skall uppnås av minst 85 % av de elever som slutfört grundläggande eller gymnasiala kurser.
- Av de elever som genomgår sammanhållen gymnasial yrkesinriktad utbildning skall minst 80 % gå vidare till arbete eller högre studier
- Av de elever som genomgår KY utbildning skall minst 80 % gå vidare till arbete eller högre studier
- C3L ska ha minst ett samarbetsavtal med högskola/universitet angående distansstudier för tyresöbor.

Åtaganden

- Samverka internt med andra kommunala förvaltningar och externt med myndigheter och andra kommuner för att bredda möjligheten till yrkesutbildning.
- Delta inom det utökade och förbättrade samarbetet mellan de olika vägledarna såväl inom som utanför den kommunala organisationen. D.v.s. studie- och yrkesvägledaren på C3L skall utöka kontakterna med vägledarna inom gymnasiet, Arbetscentrum och Arbetsförmedlingen.
- Arbeta för att starta kortare och längre yrkesutbildningar inom C3L:s ram. I de fallen skall vi noga följa utvecklingen inom de yrkesområden där bl a

Arbetsmarknadsverket bedömer att det inom den närmaste framtiden kommer att uppstå en bristsituation.

- Tillsammans med Arbetscentrum utveckla en modell för en företagsförlagd yrkesutbildning för personer över 20 år.
- Alla tyresöbor som vill studera inom vuxenutbildningen erbjuds studie- och yrkesvägledning. För varje studerande görs en individuell studieplan
- Alla vuxna kan läsa grundläggande vuxenutbildning eller kärnämnen på gymnasial nivå på C3L
- Kurser som för tillfället inte finns på C3L erbjuds på distans och i andra hand i annan kommun om budgeten medger detta

Fördelningen av kostnader mellan C3L och arbetscentrum är preliminär och kommer att ändras för perioden 2006 – 2008. C3L:s två anslag, komvux respektive uppdrag föreslås bli sammanslagna till ett anslag = C3L

Organisation, personal och ekonomi

C3L är en av två avdelningar inom Utvecklingsförvaltningen. Inom C3L arbetar ett 40-tal personer, största andelen är naturligtvis lärare som till sitt stöd har administrativ- och servicepersonal.

Uppföljning

Uppföljning av målen sker löpande varje halvår alternativt efter avslutad utbildning vad gäller effektivitetsmålet för yrkesutbildningarna.

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnad	62 232	63 704	63 504	67 030
Intäkt	4 942	4 441	4 465	4 920
Netto	57 290	59 263	59 039	62 110

Övergripande beskrivningar av nämndens verksamhet redovisas under anslaget Förvaltningsgemensamt.

Förvaltningsgemensamt

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnad	4 544	4 572	4 572	3 865
Intäkt	19	10	10	10
Netto	4 525	4 562	4 562	3 855

Syfte

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter och service ska ge kommuninnevånarna, främst barn och ungdomar, meningsfulla upplevelser inom kulturens, idrottens och friluftens områden som berikar boendemiljön och bidrar till hög livskvalitet.

Omvärldsanalys

Vår målgrupp, barn och ungdomar 7-20 år, utvecklas olika i antal. Totalt har antalet skolelever inte varit fler än nu. Även om antalet grundskolelever minskar något totalt så finns ett påtagligt ökat tryck i de östra kommundelarna. Andelen förskolebarn är oförändrat högt, men med ökning i östra Tyresö. Antalet ungdomar över 16 år ökar under planperioden i hela kommunen.

Barn och ungdomars möjligheter till fritidssysselsättning har ökat främst genom utvecklingen inom media. Video, DVD, internetsök, dataspel samt kommunikation med ord, bild och musik är ”vardag” för många. En negativ trend är barns och ungdomars stillasittande och ökande kroppsvikt. Samhället har börjat reagera, främst skolorna. Inom idrotten pågår verksamheter i samarbete med skolorna inom ramen för ”Handslaget”.

För närvarande märks en ökad efterfrågan på, i stort, alla våra tjänster. En drygt femtonprocentig ökning av redovisade aktiviteter över de senaste två åren styrker den utvecklingen.

Inom de traditionella idrotterna framförs långt fler önskemål om tider i våra anläggningar än vad som kan tillgodoses. Även krav på upprustning, modernisering och tillbyggnader har ökat. Flera föreningar är beredda att bidra till utbyggnader och i några fall också till driften av respektive anläggning.

Inom biblioteksområdet har stora förändringar skett på informationsidan. Datoriseringen och användningen av Internet och webbsidor innebär nya sökvägar där biblioteken kan utveckla kvalificerade guidetjänster.

I kulturskolan är kön av sökande till förstahandsvalet inom musikundervisningen 350 elever.

Inom allmänskulturen märker vi ett stigande intresse för historia. Stort deltagandet vid forntidsdagarna på Alby och medeltidsdagen vid Prinsvillan är bevis på detta. Eget skapande i olika former har också kommit tillbaka.

Föreningslivet har traditionellt haft ett starkt grepp om barns och ungdomars fritid, särskilt inom idrotten. Detta håller på att omstruktureras. Vi ser en tendens mot större och starkare men färre föreningar. Ungdomen har svårt att både starta och driva föreningar i den traditionella formen – men intresse finns att vara med.

En stor tillgång, enligt tyresöbornas enkätsvar, är närheten till natur och vatten. Vi ser emellertid inte särskilt stora bevis på att man faktiskt nyttjar tillgången. Ett undantag har varit och är Alby friluftsgård som med satsningen på Uddby gård får ökad attraktionskraft. Potentialen inom ”friluft”, på land och vatten, som gynnare av folkhälsan är emellertid mycket stor. Behov av satsningar för att öka tillgängligheten finns.

Kommuninvånarnas ökande innehav och användande av datateknik kommer att ställa ökade krav på kontorets teknik- och datakompetens. Information, blanketter och service kommer alltmer att efterfrågas under alla dygnets 24 timmar.

Krav på effektivare administration men också på tillgänglighet och lyhörddhet är viktigt för att bli efterfrågad av kommuninvånarna.

Strategier

För att kunna leda och styra verksamheter och serviceåtaganden arbetar förvaltningsgemensamma verksamheten med

- Stöd- och stimulansinsatser bl a via föreningsbidrag
- Fysisk infrastruktur såsom bibliotek och idrottsanläggningar
- Samarbeta med föreningslivet och skolan

Organisation, personal och ekonomi

De förvaltningsgemensamma verksamheterna omfattar kultur- och fritidsnämnden samt kultur- och fritidskontoret.

Kultur- och fritidskontoret är beläget i Tyresö centrum, utanför kommunhuset och öppet alla vardagar. På kultur- och fritidskontoret arbetar lednings- och servicefunktioner, vilket är kultur- och fritidschef, driftavdelningschef, bibliotekschef, kulturskolechef, bitr. kulturskolechef, fritidsintendent, fritidskonsulent, 2,75 kultursekreterare samt 1 assistent.

Uppföljning och utvärdering

Varje år utarbetar kultur- och fritidskontoret en årsredovisning med verksamhets- och ekonomiresultat samt nyckeltal och statistik. Under året görs särskilda redovisningar vid delårsbokslut.

Fritidsverksamhet

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnad	32 891	33 790	33 690	36 070
Intäkt	2 614	2 341	2 190	2 575
Netto	30 277	31 449	31 500	33 495

Syfte

Fritidsverksamheten syftar till att skapa goda förutsättningar för meningsfulla aktiviteter, främst riktat till barn och ungdomar.

Omvärldsanalys

Viktigare faktorer som påverkar "Fritidsverksamheten" är:

- Stora barn och ungdomskullar
- Ett ökat intresse för idrott
- Färre men större och aktivare föreningar
- Ökade krav på upprustade och modernare anläggningar
- Utbyggnaden av östra Tyresö

Strategier

För att uppfylla syftet och bidra till kommunens utvecklingsstrategi har kultur- och fritidsnämnden valt att satsa på:

- Anläggningsutbyggnad och serviceinsatser
- Stödformer för föreningslivet
- Samarbete med föreningslivet

Mål 2006

Kultur- och fritidsnämnden har antagit följande inriktningsmål för mandatperioden:

- 1 Merparten av stödet ska riktas till barn- och ungdomsverksamheter. Nämndens stöd ska vara jämt fördelat mellan pojkars och flickors aktiviteter.
- 2 Under mandatperioden ska fler barn och ungdomar 7-20 år involveras i serviceutbudet och verksamheterna.
- 3 Under mandatperioden ska fler medlemmar rekryteras till föreningslivet och lokalanvändningen ökas.
- 4 Alternativa driftformer för service och verksamheter ska prövas där så bedöms ekonomiskt och verksamhetsmässigt gynnsamt.

Målen ska utvärderas vid mandatperiodens slut.

Kvalitetsgarantier

Kultur- och fritidsnämnden har antagit kvalitetsgarantier för servicen inom idrotts- och friluftsenheten och inom lokaluthyrningen.

Åtaganden

Kommunen står inför stora anläggnings- och lokalbehov 2006 och åren därnäst. Under 2005 har flera utredningar genomförts med anledning av renoverings- och utbyggnadsbehov av våra äldre anläggningar och lokaler. Vid budgetens inlämning har det inte varit möjligt att kostnadsberäkna alla och vissa sakbedömningar återstår att göra. De viktigaste satsningarna är:

- Inventarier till nya idrottshallen vid Tyresö skola
- Ersättningsinvesteringar inom anläggningsdriften
- Investeringar i ökad tillgänglighet vid Alby friluftsbad
- Projekt för förbättrad fritid för handikappade barn och ungdomar (se även kultur)
- Renovering/utbyggnad av simhallen (utredning pågår).
- Ombyggnad/utbyggnad av Trollbäckens IP (utredning pågår).
- Genomförande av föreningsdrift på Trollbäckens IP (utredning pågår).
- Utredning av anläggningsinnehållet på området Strandskolan - Tyresö skola

Organisation, personal och ekonomi

Anslagsområdet "Fritidsverksamhet" är uppdelat i:

- Anläggningsdrift och service inom idrottens och friluftens områden organiserad i en driftenhet med chef och 16 årsarbetare.
- Föreningsstöd, samlingslokaler och information organiserad under staben med 3 årsarbetare.

Under 2006 utökas servicen genom en tredje isbana samt den nya idrottshallen vid Tyresö skola.

Uppföljning och utvärdering

Enheterna utarbetar varje år en årsredovisning med verksamhets- och ekonomiresultat samt nyckeltal och statistik. Under året görs särskilda redovisningar vid delårsbokslut. Enkäter genomförs på olika områden.

Kulturverksamhet

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnad	24 792	25 342	25 242	27 095
Intäkt	2 310	2 090	2 290	2 335
Netto	22 482	23 252	22 952	24 760

Syfte

Kulturverksamheten syftar till att ge kommuninnevånarna, främst barn och ungdomar:

- Tillgång till kulturen som språk
- Ge möjligheter att få upptäcka och utveckla sin skapande förmåga
- Uppleva och/eller få tillägna sig konstnärliga uttrycksmedel för ett berikande och livslångt intresse.

Omvärldsanalys

En aktiv kommunal kulturpolitik bidrar till att ge kommunen högre status. Människor har krav på möjligheter till kulturverksamhet i kommunen för att känna god livskvalitet.

Kulturverksamheten är berörd av eller påverkas av att:

- Yttervärlden genom IT kommer närmare den enskilde individen i Tyresö
- Kopplingen mellan olika media och deras fortsatta information via webbsidor, länktips och litteraturtips skapar ett efterfrågetryck på bibliotekets tjänster
- Ny lagstiftning inom biblioteksområdet förändrar villkoren för verksamheten och kan öppna dörrar mot nya verksamhetsområden
- Barn och ungdom fortast tar till sig nya eller förändrade kulturyttringar
- Ett stigande intresse för historia finns
- Skolorna i stigande utsträckning efterfrågat både allmänskulturens och bibliotekens tjänster
- Utvecklingen går mot större kulturföreningar med huvudsakligen vuxenverksamhet
- Lokaler och organisation inte är anpassade till dagens krav inom kulturskoleverksamheten
- Kulturskolan har lång kö av sökande till musik-, teater och dansundervisningen

Strategier

För att uppfylla syftet och bidra till kommunens utvecklingsstrategier har kultur- och fritidsnämnden valt att satsa på:

- Stöd till kulturföreningarna.
- Egna arrangemang med hög kvalitet, särskilt mot skolans elever.
- Aktiv biblioteksverksamhet
- Aktiv kulturskola

Mål 2006

- 1 Biblioteken ska fungera som kulturella mötesplatser.
- 2 Under mandatperioden ska kulturskolans verksamhetsområden fortsätta att utvecklas genom att bredda utbudet, bereda plats för fler elever samt att finna

ytterligare vägar för samverkan med skolor, förvaltningar, föreningsliv och samhället i övrigt.

- 3 Verksamheten ska utveckla kulturpedagogisk och skapande verksamhet, främst bland barn och ungdom, i samarbete med kulturföreningar, professionella kulturarbetare, Nordiska museet och övriga intresserade.
- 4 Minst 55 % av budgetmedlen ska avsättas för verksamheter och service för barn och ungdom.

Målen ska utvärderas vid mandatperiodens slut.

Kvalitetsgarantier

Kultur- och fritidsnämnden har antagit kvalitetsgarantier för biblioteksverksamheten och kulturskoleverksamheten.

Åtaganden

De viktigaste åtagandena är knutna till lokalsidan, främst vad gäller kulturskolans lokalisering. Sammanfattningsvis redovisas följande inom kulturskolan, bibliotek och allmänculturen:

- Fortsatt utredning och planering för nya lokaler för kulturskolan
- Utarbetande av en biblioteksplan
- Utökning motsvarande en halv årsarbetskraft på huvudbiblioteket
- Ombyggnad av barnavdelningen på huvudbiblioteket
- Upprustning av Forellaulan
- Utredning om kulturavdelningens organisation
- Projekt för att förbättra fritiden för handikappade barn och ungdomar (se även fritid)

Organisation, personal och ekonomi

Verksamheten är organiserad i tre enheter:

- Allmänculturenheten med enhetschef och 3,25 årsarbetare
- Biblioteken med enhetschef och 19 årsarbetare
- Kulturskolan med enhetschef och 15 årsarbetare

Redan under 2005 höjs servicenivån på biblioteket genom utökad självservice via webben och nya bokautomater. Dessutom förbättras studiemiljön på huvudbiblioteket och nya internetdatorplatser tillkommer.

Uppföljning och utvärdering

Enheterna utarbetar varje år en årsredovisning med verksamhets- och ekonomiresultat samt nyckeltal och statistik. Under året görs särskilda redovisningar vid delårsbokslut. Enkäter genomförs på olika områden.

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnad	839 560	863 763	872 881	910 416
Intäkt	99 025	85 410	92 319	96 416
Netto	740 535	778 353	780 562	814 000

Förvaltningsgemensamt

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnad	16 463	18 420	18 320	19 848
Intäkt	332	0	500	560
Netto	16 130	18 420	17 820	19 288

Syfte

Barn- och utbildningsförvaltningen ska genom att utnyttja kraften i en lärande organisation ta tillvara utbildningskedjans alla möjligheter att stödja barns och ungdomars utveckling och lärande.

Genom att utgå från barn och ungdomars behov skapas förutsättningar för en ökad tillit till den egna förmågan och en vilja att utvecklas.

Alla barn och ungdomar ska lämna verksamheten med goda kunskaper, med respekt för alla människors lika värde och med en stark tro på sig själva och framtiden.

Omvärldsanalys

Medborgarnas önskemål om närhet till förskolor och skolor ställer krav på flexibilitet och anpassningar vid demografiska förändringar och flyttmönster. I vissa kommundelar finns i dag för många förskolor och grundskolor, medan det i andra är för få.

Under ett antal år har elevantalet minskat i årskurs F-5 och ökat i årskurs 6-9. Elevantalet i grundskolan kommer att vara ganska stabilt de kommande åren. Gymnasieungdomarna däremot ökar kraftigt med ca 100 elever per år de kommande åren fram till 2010.

Närheten till förskolor och skolor prioriteras högt. I dagens samhälle, där ofta båda föräldrarna arbetar eller studerar, blir närheten till barnens förskola och skola allt viktigare. Kraven från barnfamiljerna har ökat att kommunen ska tillhandahålla förskoleplats när familjen så önskar. Samma krav kommer från föräldrar till skolbarn i de lägre åldrarna, de vill ha nära till skolan.

För de äldre ungdomarna är det viktigare att kunna välja skola och inriktning. Att resvägen blir längre behöver inte vara något negativt.

Valfrihet, t ex att i varje bostadsområde ha förskole- och grundskoleplatser i den omfattning som efterfrågas, måste sättas in i ett kommunalekonomiskt perspektiv. Ytterst är det en fråga om prioritering av de gemensamma resurserna.

Förskolan har blivit en självklar del av det moderna, generella välfärdssamhället, som gör det möjligt för föräldrar att förena föräldraskap med förvärvsarbete och studier.

Förskolan ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar. I ett förskolepedagogiskt perspektiv innebär det att se till hela barnet och dess behov. Förskolans läroplan innehåller mål att sträva mot som anger vilken inriktning det pedagogiska arbetet ska ha inom olika områden. Däremot finns inga mål att uppnå som i skolan, som anger nivåer för vad barn ska kunna eller prestera vid olika tidpunkter. Barn i förskolan är inte elever. Däremot är det viktigt att förskolan utvecklar sitt förskolepedagogiska förhållningssätt, där omsorg och lärande bildar en helhet, med leken som grund och barnet i centrum.

Skolans huvuduppgift är att förse eleverna med kunskaper och färdigheter så att barnen och ungdomarna kan skapa gynnsamma förutsättningar för deltagande i arbetslivet, samhället i övrigt samt också för vidare studier. Skolan ska främja lärande och utveckling samt överföra de värderingar som vårt samhälle grundar sig på.

De pågående förändringarna i samhället med ökad internationalisering, kulturell mångfald, arbetslivets förändring, informationsteknologins utveckling etc påverkar arbetet i skolan. Den stora utmaningen för skolan är att stödja eleverna att utveckla den sammansatta kompetens som behövs i dagens och morgondagens samhälle.

Skolan måste vara en arbetsplats som tränar elevernas förmågor, där de lär sig ta ansvar, visa respekt, göra egna val och utöva sitt inflytande. Utvecklande och kreativa lärande miljöer är en viktig förutsättning för en framgångsrik skola.

Forskning om framgångsrika skolor visar på vikten av att:

- Arbeta aktivt med värdegrunderna - demokrati, respekt, initiativ, ansvar, jämställdhet
- Fokusera på elevernas behov och förutsättningar, deras arbete och motivation - lärarna talar om "våra elever"
- Ha en stark resultatorientering, "alla våra elever ska nå minst godkändnivå", ett gemensamt engagemang i mål- och uppföljningsarbete
- Ha stora förväntningar på eleverna - grundinställningen är att "alla kan klara det här" och "den som går i vår skola har möjligheter att lyckas" etc.
- Ta ett gemensamt ansvar för arbete och utveckling - på skolan finns en anda av beslutsamhet och engagemang, man talar om "våra gemensamma elever"
- Ha ett medvetet kvalitetsarbete

De slutsatser som forskningen kommit fram till ska fungera som ledstjärna för all den verksamhet som förvaltningen ansvarar för.

Ytterligare en viktig komponent för en lyckad skola är skolledningen. Rektors sätt att leda skolan har stor betydelse för ett lyckat resultat. Den framtida rekryteringen av rektorer kommer att ha mycket stor betydelse för en framgångsrik skola.

Fritidsgårdsverksamhetens målgrupp ungdomar i åldersgruppen 13 – 19 år ökar i Tyresö under de närmaste åren. Verksamheten bygger på samverkan med andra myndigheter och föreningsliv.

Enligt CAN (Centrumförbundet för alkohol och narkotikaupplysning) är narkotikatillgången generellt större i storstadsregioner vilket ger en något högre andel

ungdomar som provat/använder narkotika än riket. Alkoholkonsumtionen bland ungdomar är däremot något mindre i Stockholmsregionen än i riket.

Strategi

För att uppnå hög kvalitet krävs att verksamheten kontinuerligt utvecklas. Utvecklingsarbetet är långsiktigt och bygger på allas delaktighet och medverkan. Framgång nås genom ett engagerat ledarskap, genom att lära av varandra, ta del av det som händer i omvärlden samt arbeta för ständiga förbättringar.

Våra specifika strategier är att:

- Bevaka vad som händer i omvärlden och kontinuerligt ta del av ny forskning och nya styrdokument.
- I tid planera för rekrytering av kompetent personal bl a genom egna utbildningsinsatser för lärarstuderande knutna till kommunen.
- Bistå med kontinuerlig kompetensutveckling.
- Samverka med andra förvaltningar, huvudmän, högskolor som t ex Myndigheten för skolutveckling.
- Verka för ständiga förbättringar genom analys av verksamhetens resultat i samband med brukarundersökningar, kvalitetsredovisningar, observationer mm.
- Prioritera barn i behov av särskilda insatser

Mål och kvalitetsgarantier

Förskolans, grundskolans (inklusive förskoleklass och skolbarnsomsorg), gymnasieskolans och särskolans uppdrag är att nå de nationella målen i läroplanen för respektive verksamhetsform och allmänna råd för fritidshem. Mål att uppnå utgår även från Tyresö kommuns strategiska utvecklingsområden, barn- och utbildningsplanen och kommunens kvalitetsgarantier. Fritidsgårdarna styrs enbart av kommunala mål.

Utifrån Tyresö kommuns strategiska utvecklingsområden och barn- och utbildningsplanens inriktningsmål samt kvalitetsgarantier preciseras prioriterade mål för 2006 under respektive verksamhet:

God boendemiljö och livskvalitet

- En skola med trygghet - Kvalitetsgaranti: Trygghet
- En skola med valfrihet och profilering

Kvalitet och service

- En skola med delaktighet – Kvalitetsgaranti: Öppenhet och respekt, dialog, kunna påverka lärandet, tillvarata barnet/elevens förmågor
- En skola med jämställdhet

God ekonomisk hushållning

- En skola med kunskap

Förvaltningens kvalitetsgarantier ska revideras under perioden 2006-2008.

Åtaganden

Valfrihet och tillgänglighet

- Verka för valfrihet genom att sprida relevant och tydlig information om kommunens utbud via Internet och andra medier t ex katalog för ”Val av skola”
- Ta fram prognoser för efterfrågan av platser i förskolan, grundskolan och gymnasiet. Ge förslag till lösningar i enlighet med brukarnas önskemål.

Kvalitetsarbete

- Utveckla arbetet med kvalitetsredovisningar som ett led i förvaltningens egen och enheternas förbättringsarbete inom området uppföljning och utvärdering
- Utveckla arbetet med skolobservationer i samverkan med andra kommuner
- Se över regler för förskolan samt föreslå åtgärder
- Revidering av förvaltningens kvalitetssystem
- Verka för likvärdighet mellan enheter inom kommunen
- Översyn av enheternas ledningsorganisation

Ta vara på kompetenser och tillgodose behov på ett ändamålsenligt sätt

- Särskilt fokusera på elever i behov av stöd genom att vidareutveckla den nya barn- och elevhälsoorganisationen samt utveckla samarbetet med socialförvaltningen
- Lyfta fram 1-20-årsperspektivet dels genom att utreda elevernas möjligheter till individuell studietakt, dels genom att uppmuntra pedagogers rörlighet över skolförmsgränser
- Att minst två tjänster, för verksamma pedagoger, frigörs för att leda pedagogiskt utvecklingsarbete i 1-20-årsperspektivet
- Se över ersättningssystemet till förskolorna
- Verka för ledarskapsutveckling genom medlemskap i Rektorsakademien vilket ger tillgång till föreläsningar, mentorskap, utbildningar m m. Fem rektorer kommer att erbjudas en mentor från näringslivet. På nätverksträffarna möts skolledare och företagsledare på ett nytt sätt för att dela med sig av varandras kunskaper och erfarenhet i ledarskapsfrågor.

Organisation, personal och ekonomi

Barn- och utbildningsförvaltningen är organiserad i en övergripande ledning samt en ekonomi- och placeringsassistentavdelning, en utrednings- och utvecklingsgrupp som har förvaltningsövergripande stöd- och uppföljningsfunktioner, liksom sakkunnig för elevhälsa och särskola. De olika verksamhetsformerna har var sin verksamhetschef.

För att effektivisera organisationen infördes 2005 en ny organisation för elevhälsan. Resursavdelningen lades ner och elevhälsans kommunövergripande stödfunktioner är nu organiserade inom respektive verksamhetsområde. Ett annat exempel på effektivisering var omorganisation av Nyboda skola 2005.

Av anslaget förvaltningsgemensamt går 2,8 procent till kostnader för nämndens ledamöter. 70 procent går till förvaltningsledning, kansli - löner och övrigt. Till fackligt övergripande, observatörsprojekt, central skolutveckling, rektors- och chefsutbildning har reserverats 20 procent. 5,6 procent av anslaget går till hyror och kapitaltjänstkostnader och till kommungemensam service och försäkringar har avsatts 1,6 procent.

Uppföljning och utvärdering

Samtliga verksamheter inom nämndens ansvar utvärderas kontinuerligt i den årliga kvalitetsredovisningen som föreskrivits av Skolverket. I kvalitetsredovisningarna följs verksamheten på både enhets- och förvaltningsnivå. I kvalitetsredovisningen mäts hur förvaltningen och enheterna har klarat att nå nationella och kommunala mål. Nya föreskrifter och allmänna råd för kvalitetsredovisningen kommer att gälla fr o m läsåret 2005/06. Enheternas redovisningar utgör underlag för förvaltningens arbete. Till grund för enheternas/kommunens kvalitetsredovisningar finns:

- **Brukarundersökning**

Föräldrar i förskolan, familjedaghem, förskoleklass, år 2, 5 och 8 samt *elever* i år 5, 8 och gymnasiet år 2 får en gång per år besvara en enkät om vad de tycker om verksamheten. Brukarundersökningen görs tillsammans med sex samverkanskommuner.

- **Observationer**

Tyresö samverkar med sex andra kommuner vad gäller observationer s k kollegiegranskning i förskola, grundskola och gymnasiet. Observerad förskola/skola får en rapport som beskriver verksamheten utifrån givna kriterier. I rapporten framgår förskolans/skolans styrkor och förbättringsområden. Enheten skriver därefter en handlingsplan för rapporterade förbättringsområden

- **Resultatbok: Statistik över personal, ekonomi och resultat etc.**

Sammanställning görs av årlig resultatbok med betygs- och nationella provresultat från grundskolan och gymnasiet. Därutöver sammanställs resultat från läs- och matematikundersökningar genomförda i samarbete med de sex samverkanskommunerna. Samarbete om nyckeltal och sambandsanalyser gör i det s k Södertörnsprojektet.

- **Verksamhetsbesök**

Nämndpolitiker och tjänstemän gör kontinuerliga besök i verksamheten. Vid verksamhetsbesöken får observerade enheter redovisa sina handlingsplaner för enhetens förbättringsområden.

- **Klagomålshantering**

Särskild rutin och blankett för förvaltningens och enheternas klagomålshantering finns.

- **Utredningar**

Förvaltningen genomför små och stor utredningar på uppdrag av nämnden och/eller ledningsgruppen.

- **Samtal om kvalitetsredovisning/systematiskt kvalitetsarbete inom och över verksamhetsgränserna**

Förskola

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnad	200 253	210 936	214 736	229 072
Intäkt	23 638	30 669	30 969	31 265
Netto	176 615	180 267	183 767	197 807

Omvärldsanalys

- Generellt är antalet barn (6,3) per personal högt i Tyresös förskolor. Tyresö har även, i jämförelse med södertörnskommuner, en hög andel små barn i verksamheten. Särskilt de små barnen och barn med behov av särskilt stöd kan påverkas negativt av stora barngrupper.
- Tyresö har sökt det särskilda statsbidrag som är till för att öka personaltätheten i förskolan.
- Andelen förskollärare per den 15 okt 2004 var 40 procent. För att öka kvalitén i förskolan behövs en högre andel förskollärare.
- Förskolan kan bli en egen skolform i och med den nya skollagen som ska behandlas av riksdagen.
- Personalens sjukfrånvaro ligger högt i förhållande till andra verksamhetsområden inom barn- och utbildningsförvaltningen.
- Brukarna efterfrågar förskolor i närheten av hemmet.

Strategi

Arbeta aktivt för att öka andelen förskollärare/lärare för de tidiga åren.
Synliggöra förskolans uppdrag och pedagogiska verksamhet.

Mål och kvalitetsgarantier

Förskolans uppdrag är att nå de nationella målen i läroplan för förskolan. Mål att uppnå utgår även från kvalitetsgarantier för förskolan och Barn- och utbildningsplanen, kommunens lokala styrdokument.

Enheterna formulerar åtaganden med utgångspunkt från barn- och utbildningsplanens inriktningsmål och kvalitetsgarantierna samt kommunens övergripande mål.

Åtaganden

Förvaltningen åtar sig att:

- Beakta närhetsprincipen
- Verka för att utöka antalet högskoleutbildad personal
- Ta fram en handlingsplan för att fokusera på förskolans unika uppdrag.
- Löpande analysera sjukfrånvaron och vidta åtgärder
- Fördjupa samarbetet med grundskolan

Nyckeltal

	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006
Barnantal förskola	2 314	2 421	2 506
Barnantal dagbarnvårdare	161	163	159
Totalt	2 475	2 584	2 665
Förskola			
Bruttokostnad/barn	82,1	82,9	84,9
Föräldraavgift/barn i kommunal verksamhet	7,3	7,4	7,2
Familjedaghem			
Kostnad/barn brutto	63,7	62,4	61,7
Föräldraavgift/barn i kommunal verksamhet	4,6	4,7	4,9
Finansiering %			
Kommunalskatt	79,3	85,4	85,9
Föräldraavgift	8,9	8,9	8,5
Övrigt	11,8	5,7	5,6

Organisation, personal och ekonomi

I Tyresö finns förskolor i kommunal och enskild regi. Andelen enskilda förskolor har ökat de senaste åren. Det är ett politiskt mål att öka de enskilda förskolornas andel. Kommunen har tillsynsansvar för de enskilda förskolorna.

De kommunala förskolorna är organiserade i enheter om 2-3 förskolor, alternativt i en enhet med grundskola F-5, alt F-9 och 1- 2 förskolor. Några enheter har dagbarnvårdare knutna till sig. Förskolan leds av en förskolerektor alternativt rektor. Ansvar för arbetsmiljö och personalens kompetensutveckling vilar på förskolerektor/rektor.

Under 2004 lade förskolorna ner ett omfattande arbete på att få en ekonomi i balans.

Sjukfrånvaron är hög i förskolan, i jämförelse med kommunens mål på 8 procent. Sjukfrånvaron var under 2004 13,1 procent för förskollärare, 12,7 procent för barnskötare, 12,5 procent för dagbarnvårdare och 11,7 procent för arbetsledare i förskolan. Sjukfrånvaron anges i procent av avtalad arbetstid

Förskolan får öronmärkta medel under en treårsperiod 2005-2007, se förskolans omvärldsanalys. Tyresö har preliminärt blivit tilldelat: 2005 - 6,7 miljoner, 2006 - 13,3 miljoner och 2007 - 13,3 miljoner.

De riktade statsbidragen ska användas till personalförstärkning i förskolan och skolverket kommer att begära in en redovisning att så har skett.

Av förskolans anslag fördelas 84 procent, i huvudsak som en barnrelaterad ersättning s k BOP och DOP. Ersättningen går till kommunala och enskilda förskolor samt kommunala och enskilda dagbarnvårdare. Resterade anslag har reserverats för hyror, kapitaltjänstkostnader, försäkringar, med ca 12,4 procent, centralt placerade tjänster inom elevhälsan, föräldrautbildningen Cope m m, ca 2 procent samt kommungemensam service, ca 1,6 procent.

För att öka personaltätheten i förskolan förstärks budgeten för 2006 med 6,6 mkr.

Grundskola

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnader	445 367	448 569	452 903	464 666
Intäkter	40 728	21 404	27 498	27 773
Netto	404 639	427 165	425 405	436 893

Omvärldsanalys

- Antalet elever i skolår 1-5 minskar marginellt samtidigt som andelen äldre barn blir något fler. Behovet av lokaler minskar i vissa kommundelar – ökar i andra. Medborgarna ställer krav på närbelägna skolor.
- Antalet barn med behov av mindre undervisningsgrupper ökar. Kostnaderna för köp av platser i specialklasser i andra kommuner har skjutit i höjden.
- Lärare kommer att behöva anställas inom de närmaste åren på grund av stora pensionsavgångar.
- Elevernas betygsresultat i år 9 har förbättrats under de senaste fem åren. Ambitionen bör vara ytterligare förbättringar om hänsyn tas till medborgarnas utbildningsnivå i kommunen.
- Särskilt resultaten i matematik och NO-ämnen måste uppmärksammas.
- En ny skollag kan komma att antas av riksdagen vilket kan få konsekvenser för verksamheten.

Strategi

Fokusera på kärnverksamheten och lägga särskild vikt vid delaktighets- och inflytandefrågorna, stadiövergångar, arbetsro inom grundskolan, elevers hälsa samt jämställdhets- och trygghetsfrågor.

Prioritera elever i behov av särskilda insatser.

Mål och kvalitetsgarantier

Skolans uppdrag är att nå de nationella målen i läroplanerna och följa de statliga styrdokument, skollagen samt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo94). Kommunala inriktningsmål för verksamheten finns i Barn- och utbildningsplanen, kommunens lokala styrdokument. Förvaltningens åtaganden görs med utgångspunkt från kommunens övergripande utvecklingsområden.

Enheterna formulerar åtaganden med utgångspunkt från barn- och utbildningsplanens inriktningsmål och kvalitetsgarantierna samt kommunens övergripande mål.

Mål 2006

- Meritvärdet för elever i år 9 ska öka med 5 procent jämfört med 2004
- Andelen elever med godkända betyg i år 9 ska öka jämfört med 2004

Åtaganden

Barn och utbildningsförvaltningen åtar sig att:

- Beakta närhetsprincipen
- Genomföra regelbundna fortbildningsmöten för rektorer i pedagogiska frågor
- Verka för en positiv utveckling vad gäller elevers kunskaper i naturorienterade ämnen genom samarbete med Vetenskapens hus, ett centrum för naturvetenskap och teknik som skapats i regi av Stiftelsen Vetenskapsstaden, Stockholms Universitet och Kungliga Tekniska Högskolan.
- Bidra till att öka likvärdigheten mellan kommunens skolor genom bl a ämnesdagar, seminarier kring nationella prov, kravnivåer och gemensamma handlingsplaner.
- Inom mobila teamets ram samverka med socialförvaltningen om tidiga insatser för elever som kan komma att behöva särskilt stöd.
- Fördjupa samarbetet med förskolan och gymnasiet.

Organisation, personal och ekonomi

I åldersgruppen F-9 finns ca 6 390 barn i Tyresö varav ca 5 780 går i den kommunala skolan. Inom de kommunala verksamheterna arbetar ca 850 årsarbetare. Inom anslaget ryms även förskoleklass och skolbarnomsorg. Fjorton grundskolor har Tyresö kommun som huvudman. Varje enhet leds av en rektor som har resultatansvar och personalansvar. Tre skolor har alla verksamheter (förskoleklass, grundskola 1-9, skolbarnomsorg), två skolor har skolår 6-9, en skola skolår 4-9 och åtta skolor har förskoleklass, skolår 1-5 och skolbarnomsorg.

För närvarande är det inte svårt att rekrytera grundskollärare.

Sjukfrånvaron varierar mellan de olika enheterna, från 4 till 11,5 procent.

Ansvar för arbetsmiljö och personalens kompetensutveckling vilar på rektor.

För att bedriva verksamheten har rektor en grundtilldelning av resurser genom en skolpeng och en elevhälsopeng. Till elever i behov av särskilt stöd kan enheten erhålla särskilda medel. Hur dessa resurser ska fördelas beslutas av de olika elevhälsoteamen.

Av grundskolans anslag fördelas 80 procent, i huvudsak som en elevbaserad ersättning s k skolpeng och elevhälsopeng. Ersättningen går till kommunala skolor och friskolor samt till en statlig skola. Resterande anslag har reserverats för hyror, kapitaltjänstkostnader, försäkringar med ca 16 procent, kommungemensam service, ca 1,7 procent, skolbalen årskurs 9, Hasselaprojektet m m 0,8 procent, skolskjutsar, 0,9 procent och centralt placerade tjänster inom elevhälsan, mobila teamet, matematik- och lästest m m, ca 0,6 procent.

Nyckeltal

	Bokslut 2004	Budget 2005	Budget 2006
Totalt antal elever åk 1 – 9	5 854	5 795	5 765
Antal elever i Tyresös grundskolor	5 286	5 286	5 242
Varav från annan kommun	78	78	87
Elever i friskolor	448	448	467
Elever i annan kommuns grundskolor	104	105	114
Elever i annan kommuns resursgrundskolor	36	35	29
Antal sexåringar i förskoleklass i Tyresö	528	534	554
Varav barn från annan kommun	3	2	3
Antal barn i friskola / annan kommun	23	26	31
Antal barn i SBO i Tyresö	2 005	2 007	1 985
Varav barn från annan kommun	13	4	5
Antal barn i friskolor	65	73	87
Antal barn i annan kommun	5	7	6
Lokalyta m2 / elev F-9 (from 2006 ny beräkning)	13,6	13,8	13,7
Bruttokostnad / elev åk 1-9	66,6	66,7	67,8
Intäkt / elev från annan kommun åk 1-9	54,8	55,4	59,0
Bruttokostnad / barn i förskoleklass	21,1	20,3	21,9
Intäkt / barn från annan kommun i förskoleklass	23,0	23,0	28,0
Bruttokostnad / barn i SBO	27,2	27,5	26,8
Intäkt / barn i SBO från annan kommun	28,4	27,0	29,4
Föräldrantäkt / barn	5,9	5,8	5,7

Gymnasiet

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnader	144 101	152 820	152 320	161 401
Intäkter	26 302	27 643	27 143	31 631
Netto	117 799	125 177	125 177	129 770

Omvärldsanalys

Gymnasieungdomarna ökar kraftigt med ca 100 elever per läsår de kommande åren vilket ställer stora krav på gymnasiet att flexibelt utnyttja de egna lokalerna och även nya lokala lösningar för sin utbildningsverksamhet.

En ny gymnasiereform, som börjar gälla 2007, får konsekvenser och planeringen inför reformen måste intensifieras under 2006. En lagändring för IV-programmet innebär att utbildningen ska vara på heltid från och med hösten 2006.

Strategi

Tyresö kommuns ungdomar erbjuds fritt val till samtliga gymnasieutbildnings i landet med undantag av ett fåtal som överskrider en given ekonomisk gräns.

Tyresö Gymnasium skall vara ett konkurrenskraftigt och naturligt gymnasieval för såväl Tyresös ungdomar som ungdomar från de södra delarna av Stockholm.

Mål

Gymnasiets uppdrag är att nå de nationella målen i läroplanerna och följa de statliga styrdokument, skollagen samt läroplan för gymnasieskolan. Mål att uppnå utgår även från kommunens utvecklingsområden, barn- och utbildningsplanen samt kvalitetsgarantier, kommunens lokala styrdokument. Förvaltningens åtaganden utformas med utgångspunkt från kommunens övergripande utvecklingsområden.

Enheterna formulerar åtaganden med utgångspunkt från barn- och utbildningsplanens inriktningsmål och kvalitetsgarantierna samt kommunens övergripande mål.

Mål 2006

- Andelen ungdomar som uppnår högskolebehörighet ska öka jämfört med 2004

Åtaganden

- Noggrant följa utvecklingen av lokalbehovet
- Stödja den nya decentraliserade gymnasieorganisationen
- Verka för en positiv utveckling vad gäller elevers kunskaper i naturorienterade ämnen genom samarbete med Vetenskapens hus
- Fördjupa samarbetet med grundskolan

Organisation, personal och ekonomi

Gymnasiet står inför en omorganisation där varje sektion/programansvarig rektor blir resultatenheter. I samband med omorganisation införs även en elevpeng. En ny verksamhetschef kommer att tillträda i januari 2006.

Av befolkningsprognosen framgår att antalet elever i gymnasieåldern under 2004-2006 ökar med 100 elever per läsår. Detta innebär att Tyresö gymnasium höstterminen 2006 har i genomsnitt 100 elever fler än höstterminen 2005, om man räknar med att samma andel av eleverna söker till gymnasieskolan. Dessutom ökar antalet elever som går 4 år eller mer på gymnasiet. För att klara elevökningen krävs en utökning av nuvarande program och/eller andra program.

Tyresö gymnasium närmar sig kapacitetsmaximum vad gäller lokaler. Det finns behov av nya lokaler för framför allt utökning av yrkesutbildningar som Fordon och Bygg. Ökningen av elevantalet i teoretiska ämnen kommer troligen klaras av expanderande friskolor.

Gymnasiet har en relativt hög andel lärare med pedagogisk utbildning (76 procent 2004).

Gymnasiet har en låg sjukfrånvaro. 2004 var sjukfrånvaron 3,4 procent för gymnasielärarna.

Av gymnasiet's anslag fördelas drygt 90 procent, i huvudsak som en elevbaserad ersättning från 2006. Ersättningen går till kommunala gymnasieskolor och till friskolor. Resterande anslag har reserverats för hyror, ca 7,6 procent samt intagningskansli, inackorderings-, resebidrag, ca 1,5 procent.

Nyckeltal

	Bokslut 2004	Budget 2005	Budget 2006
Elever i Tyresö gymnasium	1 360	1 440	1 491
Varav elever från annan kommun	335	350	358
Elever i andra kommuner / frigymnasier	652	712	737
Totalt antal elever i gymnasieverksamhet	1 677	1 802	1 870
Undervisningskostnad / elev	36,0		
Lärare / 100 elever	7,7		
Lokalyta / elev kvm	13,6	13,0	12,4
Kostnad / elev i annan gymnasieskola	78,5	81,6	83,3
Nettokostnad / elev i Tyresö gymnasium	49,0	46,6	45,9
Kostnad / elev i Tyresö gymnasium	68,3	65,8	67,1
Nettokostnad / elev skriven i Tyresö	70,3	68,8	69,4
Intäkt / elev från annan kommun	73,6	66,0	80,4

Särskolan

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnader	26 023	25 999	26 768	27 211
Intäkter	5 603	4 124	4 124	2 822
Netto	20 420	21 875	22 644	24 389

Omvärldsanalys

- Elevtillströmningen är svårprognosticerad och kan variera kraftigt
- Särskolan som skolform utreds för närvarande av staten.
- Den tillfälliga lagen om försöksverksamhet med ökat föräldrainsflytande över utvecklingsstörda barns skolgång upphör att gälla sista juni 2008.
- Samverkan inom särgymnasieområdet mellan kommunerna på Södertörn är under utveckling.

Strategi

Bevaka och utforska förutsättningarna för barn och ungdomar med funktionshinder att utveckla ett aktivt och deltagande medborgarskap. Kommunen ska också särskilt uppmärksamma specialpedagogiska rön för att utveckla skol- och omsorgsformerna.

Mål och kvalitetsgarantier

Målen för särskolan anges i statliga och kommunala styrdokument.

Enheterna formulerar åtaganden med utgångspunkt från barn- och utbildningsplanens inriktningsmål och kvalitetsgarantierna samt kommunens övergripande mål.

Åtaganden

- Främja möjligheterna för elever inom särskolan att följa den ålderstruktur som grundskola och gymnasium bygger på.
- Att utreda och föreslå en ny organisation och ledning av kommunens särskoleverksamhet.

Organisation och personal

Särskola erbjuds inom skolformerna obligatorisk särskola, särgymnasium, och särvux och är avsedd för elever med utvecklingsstörning, autism eller förvärvad hjärnskada.

Den obligatoriska särskolan (årskurs 1-10) är integrerad i två grundskolor, särgymnasiet (verksamhetsträning, yrkesträning och specialutformade nationella program) är integrerat med gymnasiet och särvux använder lokaler inom C3L.

Kraven på den pedagogiska personalens kompetens är höga. Avancerad fortbildning måste beaktas särskilt.

Av särskolan anslag fördelas ca 88 procent till kommunala skolor och till friskolor samt Särvux i en anpassad ersättning. Resterande anslag har reserverats för skolskjutsar med 7,5 procent, till hyror och kapitaltjänst har 3,3 procent avsatts och övrigt centralt ca 1,2 procent.

Nyckeltal

	Bokslut 2004	Budget 2005	Budget 2006
Elever i Tyresö obligatoriska sarskola	49,5	46,0	45,0
Elever i annan kommun/friskola obl. Sarskola	8,0	6,0	9,0
Elever i Tyresö frivilliga sarskola	28,5	35,5	31,0
Elever i annan kommun/friskola frivillig sarskola	11,5	11,0	14,5
Elever från annan kommun i obligatorisk sarskola	0,5	1,0	1,0
Elever från annan kommun i frivillig sarskola	13,0	13,5	10,0
Kostnad / elev i obligatorisk sarskola	286,8	318,0	317,3
Kostnad / elev i frivillig sarskola	232,1	197,4	212,5
Intäkt / elev från annan kommun i obligatorisk sarsk.	76,1	353,1	201,2
Intäkt / elev från annan kommun i frivillig sarsk.	357,2	250,3	249,4

Fritidsgårdsverksamheten

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnader	7 355	7 019	7 834	8 218
Intäkter	2 423	1 570	2 085	2 365
Netto	4 932	5 449	5 749	5 853

Syfte

Fritidsgårdsverksamheten vänder sig till Tyresö kommuns ungdomar mellan 13-19 år. Den skall ge ungdomarna förutsättningar till en positiv livsstil.

Strategi

- Samverka internationellt för att ge möjlighet för ungdomar att ta del av andra länders kulturer
- Utveckla fritidsgårdsverksamheten genom aktivt deltagande i Nackanätverket. (Nacka, Jönköping, Mjölby, Gotland, Haninge och Tyresö kommuner samverkar).
- Mer resurser skall läggas i områden med tyngre socioekonomisk struktur.

Mål och kvalitetsgarantier

Barn- och utbildningsplanens inriktningsmål och kvalitetsgarantier för fritidsgårdar styr verksamheten.

Enheterna formulerar åtaganden med utgångspunkt från barn- och utbildningsplanens inriktningsmål och kvalitetsgarantierna samt kommunens övergripande mål.

Åtagande

Barn och utbildningsförvaltningen åtar sig att:

- Verksamheten skall synliggöras inom kommunen och bland övriga intressenter
- Verka för att andelen utbildad personal ökar

Organisation personal och ekonomi

Tyresös fritidsgårdsverksamhet drivs i kommunal regi och är anslagsfinansierad. Fritidsgårdsverksamheten bedrivs som öppen verksamhet, är frivillig och utan krav på prestation för gårdens besökare.

I Tyresö finns två fritidsgårdar, Nyboda och Bergfotens fritidsgård. Dessutom finns tre träffpunkter (gårdsverksamhet med kortare öppethållande och mindre krav på utbildad personal och verksamhet.) Verksamheten leds av två fritidsgårdschefer.

I kommunen finns ca 4200 13-19 åringar.

Inom verksamheten finns ungefär 20 årsarbetare, varav cirka 50 procent har formell fritidsledarutbildning.

Fritidsgårdsverksamheten på Bergfoten vänder sig till ungdomar från 15 år med inlärningsvårigheter.

Av fritidsgårdarnas anslag går ca 84 procent till direkta verksamhetskostnader. Resterande anslag har reserverats för hyror, kapitaltjänst med, ca 15 procent, och till gemensamt stöd, försäkringar, ca 1 procent. För att stärka fritidsgårdarnas verksamhet under 2006 har 0,4 mkr tillförts anslaget budget.

Nyckeltal

Nyckeltal för södertörnskommunerna

Bruttokostnad (kr) / invånare 13 – 19 år

Bokslut 2004:

Botkyrka	Haninge	Huddinge	Nykvarn	Nynäshamn	Salem	Södertälje	Tyresö
1 858	2 931	1 731	1 453	875	1 861	2 088	1 750

Årsöppetimmrar / 13 – 19 åring

Resultat 2004:

Botkyrka	Haninge	Huddinge	Nykvarn	Nynäshamn	Salem	Södertälje	Tyresö
1,4	2,1	1,0	0,6	0,7	0,8	1,4	0,3

Uppföljning o utvärdering

Se inledningen, barn- och utbildningsförvaltningen

SOCIALNÄMNDEN

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnad	476 927	505 211	508 261	524 555
Intäkt	94 111	95 560	100 610	100 609
Netto	382 816	409 651	407 651	423 946

Förvaltningsgemensamt

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnad	24 434	25 765	25 790	25 732
Intäkt	348	10	35	10
Netto	24 086	25 755	25 755	25 722

Organisation och personal

Budgetposten förvaltningsgemensamt innefattar socialnämnd, förvaltningschef, stab och vissa förvaltningsövergripande frågor som föreningsstöd och datorinköp.

Staben är uppdelad i en utvecklingsdel och en ekonomidel. Staben har ett samordnande uppdrag gentemot förvaltningschef och nämnd med särskilt ansvar för strategiska frågor, övergripande planering, kvalitetsutveckling och uppföljning/utvärdering. Gentemot avdelningarna har staben en stödjande och serviceinriktad funktion. Det övergripande ekonomiarbetet med budget, redovisning och bokslut sker i staben.

Staben består av 15 årsanställningar med utvecklingschef och ekonomichef samt utredare, ekonomer och assistenter. Därutöver finns en systemutvecklare, en demenssjuksköterska och en handläggare för bostadsanpassning. Vidare finns socialchef och två förvaltningsövergripande funktioner; medicinskt ansvarig sjuksköterska och personligt ombud.

Ekonomi

Bruttokostnad	Bu 05	Bu 06	Diff
Socialnämnden	500	500	0
Gemensam administration m m	6 707	6 472	-235
Internhyra	1 750	1 801	51
Gemensamma servicefunktioner	9 095	9 236	141
Föreningsstöd	1 335	1 335	0
Bostadsanpassning	5 278	5 278	0
IT-stöd och kapitaltjänst	1 100	1 100	0
Summa	25 765	25 722	-43

Familj och Försörjning

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnad	48 575	49 993	54 163	52 920
Intäkt	2 918	2 140	5 310	2 531
Netto	45 657	47 853	48 853	50 389

Syfte

Avdelningen har till uppgift att stödja, hjälpa och skydda enskilda och grupper som befinner sig i utsatta sociala situationer och som inte kan få hjälp på annat sätt.

Omvärldsanalys

- Allt fler personer blir kvar i långvarigt bidragsberoende.
- En kraftig ökning av antalet anmälningar om barn som far illa har skett.
- Trycket på familjerätten har ökat. Antalet vårdnadsutredningar med anledning av begäran om enskild vårdnad väntas öka pga. ny lagstiftning.

Strategier

- Varje individs egna resurser och möjligheter är utgångspunkten i arbetet med enskilda.
- Helhetssyn och nätverksperspektiv skall genomsyra allt arbete.
- Samverkan med andra - både inom kommunen och med andra myndigheter - tillämpas som arbetsform
- Goda arbetsvillkor, kompetensutveckling och gott ledarskap för personalen.

Mål

- Barnperspektivet ska beaktas i alla beslut.
- När ett barn placeras ska det i första hand övervägas om barnet kan tas emot av någon anhörig eller annan närstående.
- I Tyresö gäller arbetslinjen, vilket innebär att det sociala arbetet är inriktat på stöd till egen försörjning.

Kvalitetsgarantier

Inom avdelningen finns totalt 14 kvalitetsgarantier: sex garantier för försörjningsstöd, fyra garantier för familjehem och fyra garantier för kontaktfamilj/kontaktperson.

Åtaganden

- Dokumentation ska ske på samtliga enheter av hur barnperspektivet beaktas i alla ärenden där barn ingår
- En skriftlig handlingsplan på hur man arbetar för att uppnå självförsörjning ska finnas i alla ärenden, över tre månader, avseende försörjningsstöd
- Metoder utvecklas kring samverkan med skolan.
- Åtgärder för att rusta unga och personer med psykiska funktionshinder inför åtgång eller inträde till arbetslivet ska vidtas.

Organisation och personal

Avdelningen består av tre enheter med var sin enhetschef; Försörjningsstödsenheten, Familjeenheten och Familjecenter. Avdelningen omfattar ca 40 årsanställningar.

Inom avdelningen finns många olika verksamheter. Insatserna kan gälla råd, stöd och motivation, vård och behandling, ekonomiskt bistånd och rådgivning, familjerätt, familjerådgivning, adoptioner och utredningar om faderskap. Följande kan nämnas som exempel på verksamheter och volymer: antalet hushåll som får försörjningsstöd varje månad är ca 220, antalet barn och ungdomar som är placerade i familjehem eller i HVB (hem för vård eller boende) är ca 45, drygt 300 faderskap fastställs årligen, öppna förskolan tar emot drygt 160 besök per vecka, och familjerådgivning ges årligen till drygt 250 par eller ensamstående.

Familjerådgivning, institutionsvård och familjehem köps externt. Socialjouren drivs gemensamt av Nacka och Tyresö kommuner.

Ekonomi

Bruttokostnad, tkr	Bu 05	Bu 06	Diff
Myndighetsutövning m m	16 602	17 574	972
Försörjningsstöd	16 050	17 950	1 900
Externa placeringar 0-12 år	9 258	9 406	148
Öppenvård	6 232	6 099	-133
Familjerådgivning och socialjour	1 851	1 891	40
Summa	49 993	52 920	2 927

Med anledning av prognostiserat utfall och prognos inför 2006 har försörjningsstödet budget förstärkts.

Nyckeltal	Bok 2004	Bu 2005	Prog 2005	Bu 2006
Försörjningsstöd , brutto				
Bidragshushåll/månad	202	205	227	227
Kr/bidragsmånad	6 596	6 524	6 553	6 590
Totalt, tkr	15 989	16 050	17 850	17 950
Familjehem				
Helårsplaceringar 0-12 år	27,8	31	32,2	32
Kr/dygn	603	569	662	568
Årskostnad/placering, tkr	221	207	241	207
Totalt, tkr	6 148	6 437	7 994	6 637
Institutionsvård/HVB				
Helårsplaceringar 0-12 år	0,8	3	1,2	2,3
Kr/dygn	2040	2094	2390	2 080
Årskostnad/placering, tkr	745	764	872	759
Totalt, tkr	614	2 293	1 157	1 726

Uppföljning och utvärdering

- Två brukarundersökningar, som mäter bemötande och verksamhetens innehåll, genomförs regelbundet: dels avseende besökarna på socialkontoret och dels avseende Familjecenter och öppna förskolan. Senast gjordes detta under 2004 resp 2005. År 2006 planeras uppföljning inom något annat område.
- Avdelningen har en plan för lokal uppföljning och forskning samt ett samverkansavtal med Ersta Sköndal Högskola som syftar till att stödja kunskapsbaseringen av det praktiska sociala arbetet samt genomföra lokala utvärderingar och undersökningar.
- Uppföljning av beslut på individnivå sker enligt föreskrifter i gällande lagar, främst Socialtjänstlagen och Lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga

Ungdom och Missbruk

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnad	48 567	56 331	54 231	55 295
Intäkt	2 634	3 230	4 130	3 303
Netto	45 933	53 101	50 101	51 992

Syfte

Avdelningen ansvarar för att ungdomar 13 – 20 år och deras föräldrar samt vuxna missbrukare och deras anhöriga får det stöd, den vård och den omsorg de behöver.

Omvärldsanalys

- Behandlingsinsatser för unga och vuxna sker främst inom öppna vårdformer på hemmaplan i Tyresö, vilket kräver ökad kompetensutveckling och samordning av interna och externa resurser.
- Alkohol- och narkotikakonsumtionen/missbruket ökar i hela landet vilket successivt kommer att påverka behovet av insatser för avdelningens målgrupp. När missbruket ökar, ökar även skade- och brottsnivån.
- Ungdomar i åldern 13 – 20 år ökar vilket kan öka behovet av fler insatser för målgruppen.
- Hemlösheten bland missbrukare har ökat och antalet avgiftningsplatser i länet har minskat kraftigt. Allt fler samverkanspartners har dragit skarpa gränser gentemot personer med missbruksproblem, vilket försvårar rehabilitering av missbrukare.
- Äldre alkoholmissbrukare med alkoholrelaterade funktionshinder ökar vilket betyder att behovet av vård, omsorg och boende för gruppen behöver utvecklas.

Strategier

- Individuell behovsprövning ska alltid göras, utgångspunkt är att alla människor har lika värde, egen förmåga och kan ta eget ansvar.
- Insatserna ska i första hand ske i öppna former och i närmiljön.
- Helhetssyn och nätverksperspektiv ska genomsyra allt arbete.
- Samverkan och samarbete med andra myndigheter och frivilliga organisationer ska prägla verksamhetsinriktningen.
- Genom tidiga insatser av Mobila Teamet och i samarbete med Mini Maria förväntas andelen kostnadskrävande insatser för unga och unga missbrukare inte öka.
- Utvecklingssamarbete mellan Ungdomsenheten och barn- och utbildningsförvaltningen ska fortsätta och utvecklas för att nå barn och ungdomar i riskzon.
- Personalens fortbildnings- och utbildningsplan ska avse nätverksarbete, systemiskt tänkande och kognitiva arbetsmetoder vid förebyggande arbete, utredning, motivation, stöd och behandling.

Mål

- Barnperspektivet skall beaktas i alla beslut.
- Insatserna ska i första hand genomföras på hemmaplan.

- Nätverksperspektivet ska genomsyra allt arbete.

Kvalitetsgarantier

Inom avdelningen finns totalt 14 kvalitetsgarantier: en garanti som är gemensam för ungdomsenheten och missbruksenheten, fem garantier för behandlingsenheten Steget och åtta garantier för dagbehandlingen Måsen.

Åtaganden

- Minst 30 procent av externt placerade vuxna missbrukare ska ett år efter avslutad placering vara stabilt drogfria.
- Antalet personer i öppenvårdsprogram på hemmaplan ska öka jämfört med 2005.
- Missbruksenheten ska samarbeta med hemtjänsten i metod- och utvecklingsarbete avseende nya specialteamet för missbrukare med funktionshinder.
- Andelen dömda unga som genomgår strukturerade påverkansprogram avseende Unga lagöverträdare och Vård inom socialtjänsten ska öka jämfört med 2005 i syfte att minska återfall i kriminalitet.

Organisation och personal

Avdelningen är organiserad i fyra enheter med var sin enhetschef: Missbruksenheten där också Måsen och Elektronikåtervinnarna ingår, Ungdomsenheten med Mobila Teamet, Behandlingsenheten Steget, samt Boendeenheten Hästskon som också omfattar Tyresövägen.

Årligen ger avdelningen hjälp åt ca 330 ungdomar. Hälften av dessa är registrerade för att få vård eller behandling i någon form, hälften kommer till avdelningen för att få råd och stöd i någon fråga. Antalet personer som årligen får hjälp med sina missbruksproblem är ca 280.

Verksamheten bedrivs i egen regi med undantag för boendet Källan som drivs på entreprenad av Samfundet Frälsningsarmén, samt vissa vårdplatser som köps externt. Avdelningen samverkar på avtalsbasis i lokalt integrerade mottagningar med landstingets beroendevård för vuxna (Tyresömottagningen) och Mini-Maria (mottagning för ungdomar) samt med öppenpsykiatriska mottagningen mot målgruppen missbrukare med psykisk ohälsa, s k dubbeldiagnoser.

Totalt finns 44 årsanställningar inom avdelningen. Det är socionomer, socialsekreterare, utredare, assistenter, sjuksköterska, boendeassistenter, behandlingsassistenter, behandlare, leg psykolog och lärare.

Ekonomi

Bruttokostnad, tkr	Bu 05	Bu 06	Diff
Myndighetsutövning m m	13 192	14 148	956
Externa placeringar 13-20 år	18 867	15 832	-3 035
Externa placeringar vuxna	6 298	6 220	-78
Boende			
hemmaplan	8 291	8 623	332
Strukturerad öppenvård	6 055	6 159	104
Övrig öppenvård	3 628	4 313	685
Summa	56 331	55 295	-1 036

Öppenvården förstärks ytterligare medan externa placeringar förväntas minska.

Nyckeltal	Bok 2004	Bu 2005	Prog 2005	Bu 2006
Institutionsvård/HVB				
Helårsplaceringar vuxna	7,8	13,6	12,6	10,8
Kr/dygn	1 096	910	1 116	1 120
Årskostnad/placering, tkr	401	332	407	409
Totalt, tkr	3 112	4 517	5 138	4 417
Institutionsvård/HVB				
Helårsplaceringar 13-20 år	7,3	14	7,3	7,3
Kr/dygn	2 392	2 216	2 920	3 000
Årskostnad/placering, tkr	876	809	1 066	1 095
Totalt, tkr	6 431	11 322	7 015	8 047
Familjehem				
Helårsplaceringar 13-20 år	35	27	32	29,6
Kr/dygn	520	608	547	548
Årskostnad/placering, tkr	190	222	200	200
Totalt, tkr	6 590	5 911	6 424	5 911

Uppföljning och utvärdering

- Avdelningen har en plan för lokal uppföljning och forskning samt ett samverkansavtal med Ersta Sköndal Högskola som syftar till att stödja kunskapsbaseringen av det praktiska sociala arbetet samt genomföra lokala utvärderingar och undersökningar.
- Uppföljning av beslut på individnivå sker enligt föreskrifter i gällande lagar, SoL, LVM och LVU.

Äldreomsorg

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnad	174 800	187 431	187 936	192 910
Intäkt	28 083	27 850	28 355	28 030
Netto	146 717	159 581	159 581	164 880

Syfte

Äldreomsorgens uppgift är att efter biståndsbedömning erbjuda insatser för personer fyllda 65 år så att de kan leva och bo självständigt och under trygga förhållanden. Äldreomsorgen svarar också för viss hälso- och sjukvård inklusive rehabilitering inom äldreboenden, korttidsvård och dagvård.

Omvärldsanalys

- Antalet äldre i kommunen beräknas öka med 1600 personer fram till år 2010. Av dessa är ökningen av äldre över 80 år ca 60 personer per år. Denna åldersgrupp är mest intressant med tanke på behovet av vård och omsorg.
- Medelvårdtiderna på sjukhus har minskat mest för de allra äldsta, vilket gör att hemtjänsten och hemsjukvården blir mer omfattande och att de som flyttar in på särskilt boende har allt högre vårdtyngd.
- Allt större andel av platserna inom särskilt boende har anpassats för personer med demenssjukdomar. Denna tendens kan antas fortsätta.
- Eftersom vård och behandling erbjuds i öppna former och äldre i större utsträckning bor hemma, behöver hemtjänstens insatser erbjudas vårdtagare med komplex problematik, t ex psykiska sjukdomar, missbruksproblematik och olika demenssjukdomar.

Strategier

- Kvalitetssäkring av handläggningen genom information, tillgänglighet, rättssäkerhet, brukarinflytande, valfrihet och snabbhet. Brukarperspektivet ska stå i fokus.
- Kvalitetssäkring av verksamheten genom organisation, dokumentation och rutiner.
- Samverkan med andra – både inom kommunen och med andra myndigheter, som missbruksvården, psykiatrin, hemsjukvården, akutsjukhus, geriatriska kliniker.
- Stöd till anhöriga genom avlastning (t.ex. dagvård, korttidsvård, trygghetsjour, omvårdnadsbidrag)
- Det sociala innehållet för boende tillmäts stor betydelse
- Hög prioritering och kvalitetssäkring av insatser vid livets slutskede.
- Kompetensutveckling för personalen, särskilt för att möta behoven hos vårdtagare med komplex problematik. Successivt ökad kompetens genom bl a konvertering av tjänster från vårdbiträden till undersköterskor.

Mål

- Stöd och förebyggande insatser ska utvecklas för att äldre i högre grad ska kunna bo kvar i det egna hemmet
- Fortsatt utveckling av stöd i olika former till anhöriga

- Behovet av platser i särskilt boende ska tryggas genom bl a planering, omstruktureringar.
- Kvaliteten inom äldreomsorgen fortsätter utvecklas och förbättras genom bl a kompetensutveckling, korttidsplatser, ”Fixar-Malte”
- Valfrihet ska i största möjliga utsträckning gälla avseende plats i särskilt boende och inom hemtjänstens serviceinsatser

Kvalitetsgarantier

Inom äldreomsorgen finns 15 kvalitetsgarantier, av vilka nio avser hemtjänst och sex äldreboenden. Garantierna infördes år 2002 och har stått kvar oförändrade sedan dess.

Åtaganden

Biståndsbedömning

- Andelen äldre som bor kvar i egen bostad ska öka jämfört med andelen i särskilt boende
- Trygghetsjour för äldre under icke kontorstid ska startas under året.

Hemtjänst

- Hemtjänstpersonalen ska under kommande treårsperiod erbjudas kompetensutveckling inom ramen för kompetensstegen
- Projekten handdatorer och aktiverande förhållningssätt ska utvidgas och omfatta fler arbetsgrupper inom hemtjänsten
- Specialteam organiseras för vårdtagare med missbruksproblematik, om utvecklingsmedel beviljas från länsstyrelsen
- En anställning som anhörigkonsulent inrättas under året, om utvecklingsmedel beviljas från länsstyrelsen.

Äldreboenden

- Undersköterskor och vårdbiträden ska under kommande treårsperiod erbjudas kompetensutveckling inom ramen för Kompetensstegen
- Antalet platser för korttidsvård och permanentboende ska öka inom ramen för den pågående servicehusomvandlingen
- Dagverksamheten Kom In på Björkbackens Äldrecentrum utökas för målgruppen äldre i ordinärt boende

Organisation och personal

Äldreomsorgen består, utöver biståndsbedömningen, av främst särskilda boendeformer och hemtjänst. De särskilda boendena är Björkbackens Äldrecentrum, Tyresögården, Ängsgården och Trollängen. Hemtjänsten ger vård och omsorg till äldre och funktionshindrade i ordinärt boende. Verksamheten leds av två avdelningschefer och åtta enhetschefer; sex för boenden och två för hemtjänsten. Inom äldreomsorgen finns ca 330 årsanställningar, främst vårdbiträden, undersköterskor och sjuksköterskor.

Verksamheten drivs främst i egen regi, utom boendet Trollängen som drivs av entreprenör. Vissa vårdplatser köps externt. Inom hemtjänsten finns kundvalet för

serviceinsatser, vilket innebär att vårdtagarna själva kan välja även andra utförare än kommunen.

I äldreboenden finns 208 permanenta platser 2006, det finns 20 platser i korttidsvård och 18 platser för dagverksamhet. Utöver detta finns seniorlägenheter som förmedlas via bostadsförmedlingen. Hemtjänst ges till ca 300 personer.

Insatserna består av olika former av hjälp och stöd såsom hemtjänst, avlösning, ledsagning, trygghetslarm, omvårdnadsbidrag, riksfärdtjänst, korttidsvård, dagvård eller särskilda boendeformer.

Ekonomi

Bruttokostnad, tkr	Bu 05	Bu 06	Diff
Myndighetsutövning m m	9 891	11 234	1 343
Äldreboende egen regi	90 637	91 804	1 167
Äldreboende entreprenad och externa köp	35 811	35 600	-211
Stöd i ordinärt boende, inkl hemtjänst,	40 337	41 610	1 273
korttidsvård, anhörigstöd m m	5 787	7 500	1 713
Restaurang Lyktan	4 968	5 162	194
Summa	187 431	192 910	5 479

Omvandlingen av servicehuset fullföljs och ”Viljan 2” startar med fem nya korttidsplatser och ett akutrum. Budgeten innebär en satsning på bl a ”Fixar-Malte” för att förebygga fallskador och en trygghetsjour för äldre under icke kontorstid. Äldreomsorgens kostnader för kompetensutveckling inom ramen för Kompetensstegen är beaktade. Hemtjänstens dagverksamhet omstruktureras till den öppna dagverksamheten på Björkbacken.

Nyckeltal	Bok 2004	Bu 2005	Prog 2005	Bu 2006
Tyresö Hemtjänst				
Antal timmar dag och kväll	115 572	120 460	120 460	120 460
Särskilt boende				
Platskostnad tkr	477	447	446	449
Äldreboende entreprenad				
Platskostnad tkr	395	394	394	397
Betalningsansvar/köpt plats				
Platskostnad tkr	598	679	668	671

Uppföljning och utvärdering

- Kvalitetsgranskningar av främst äldreboenden sker kontinuerligt. Det entreprenördrivna äldreboendet Trollängen granskas årligen.
- Länsstyrelsen har särskilda äldreskyddsombud som gör tillsynsbesök i verksamheterna
- På individnivå har biståndshandläggarna till uppgift att följa upp och ompröva de biståndsbeslut som fattats.

Omsorg om handikappade och psykiskt funktionshindrade

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnad	180 551	185 691	186 141	197 698
Intäkt	60 128	62 330	62 780	66 735
Netto	120 423	123 361	123 361	130 963

Syfte

Handikappomsorgens uppgift är att utifrån biståndsbeslut utforma, utföra, följa upp och utveckla insatser för personer med funktionshinder, enligt Socialtjänstlagen för personer 20-64 år och enligt LSS (Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade) för personer 0-64 år. Handikappomsorgen ska också tillsammans med landstinget, bedriva arbetslivsinriktad rehabilitering för personer med psykiska funktionshinder.

Omvärldsanalys

- Diagnostisering av barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionshinder sker i allt yngre åldrar.
- Antalet personer med alkoholrelaterade funktionshinder ökar.
- Statlig satsning har skett för personer med psykiska funktionshinder. Kommunen har, tillsammans med landstinget, erhållit medel för 2005/2006 för att kunna genomföra olika utvecklingsåtgärder. Medel sökes även för 2007.
- Flera statliga utredningar som kan komma påverka insatser och kostnader inom handikappomsorgen är aktuella, t ex betänkande om översyn av personlig assistans, ny arbetstidslag, nationellt program om bemötande och tillgänglighet.
- Antalet personer med psykisk ohälsa, främst i åldern 18-30 år, ökar.

Strategier

- Samverkan sker med andra - både inom kommunen, och med andra myndigheter och organisationer.
- Alla insatser ges med brukaren i fokus.

Mål

- Insatser ska, om det är kostnadseffektivt och till gagn för den enskilde, genomföras på hemmaplan.

Kvalitetsgarantier

Inom handikappomsorgen finns fyra garantier som avser bostad med stöd för funktionshindrade.

Åtaganden

Biståndsbedömning

- Alla brukare som får insatser enligt LSS kommer att erbjudas att en individuell plan upprättas.

Handikappomsorg

- För samtliga enheter utformas uppdrag. Uppdragen kommer att omfatta vad som ska åstadkommas och med vilken kvalitet. Innehållet i insatserna tydliggörs.
- Dokumentation enligt ny lag ska finnas för varje brukare.
- Utbildningsinsatser genomförs för att höja personalens kompetens om dels betydelsen av bemötande och dels om tekniska hjälpmedel för personer med olika funktionshinder.

Organisation och personal

Handikappomsorgen består, utöver biståndsbedömningen, av ett antal olika verksamheter. Under avdelningschefen finns totalt elva enheter som leds av var sin enhetschef: fyra enheter för personlig assistans, tre enheter för boenden, en enhet för daglig verksamhet, en enhet för barn och ungdom, en stödenhet för boende och enheten Rehabcenter/Bryggan. De två senare enheterna avser personer med psykiska funktionshinder.

Verksamheten omfattar boende och boendestöd, daglig verksamhet, personlig assistans, avlastning, korttidsvistelse och korttidstillsyn, ledsagare, kontaktpersoner, klientombud och rehabombud.

Totalt finns inom avdelningen ca 260 årsanställningar. De största personalkategorierna är personliga assistenter och vårdare inom boenden. Dessutom arbetar ca 220 personer med specifika uppdrag, exempelvis som anhörigassistenter, kontaktpersoner och ledsagare.

Handikappomsorgen ger årligen insatser till ca 450 personer.

Verksamheten drivs i egen regi med undantag för de platser för vård och boende och daglig verksamhet/sysselsättning som köps externt.

Ekonomi

Bruttokostnad, tkr	Bu 05	Bu 06	Diff
Myndighetsutövning m m	5 572	5 967	395
Boenden egen regi	46 268	51 287	5 019
Boenden externa köp	18 424	18 356	-68
Personlig assistans	71 820	76 887	5 067
Daglig verksamhet/sysselsättning	22 962	23 284	322
Korttidsverksamhet	10 844	11 534	690
Övrigt stöd i ordinärt boende	9 801	10 383	582
Summa	185 691	197 698	12 007

Boende egen regi utökas med Sjöhagsvägen och personlig assistans med ytterligare en person under 2006.

Nyckeltal	Bok 2004	Bu 2005	Prog 2005	Bu 2006
Boende, tkr exkl lokaler				
Antal årsboende	104,9	105,7	108,7	110,1
Årskostnad/placering, tkr	515	508	503	547
Totalt, tkr	54 037	53 733	54 673	60 215
Personlig assistans				
Antal helårspersoner	40,1	40	38,6	41
Antal timmar	267 034	278 944	272 468	286 370
Kr/timme	236	225	234	236
Försäkringskassans ersättning	208	214	219	222
Daglig verksamhet				
Antal helårsdeltagare	83,8	92	89,7	92
Årskostnad/deltagare, tkr	201	194	191	195
Totalt, tkr	16 871	17 811	17 139	17 982

Uppföljning och utvärdering

- Brukarundersökningar sker årligen. Under 2006 sker granskning av verksamheten klientombud.
- På individnivå har biståndshandläggare till uppgift att följa upp och ompröva de biståndsbeslut som fattats.
- Dokumentation ska finnas för varje brukare och alla som får insatser enligt LSS ska erbjudas en individuell plan.

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN

	Utfall 2004	Budget 2005	Prognos 2005	Budget 2006
Kostnad	7 532	7 820	7 820	7 900
Intäkt	3 619	3 745	3 745	3 790
Netto	3 913	4 075	4 075	4 110

Syfte

Miljö- och byggnadsnämndens ansvarar för myndighetsutövning inom områdena miljö- och hälsoskydd samt bygglov och byggnämnan. Syftet är att främja en hållbar samhällsutveckling för nuvarande och kommande generationer.

Omvärldsanalys

Utvecklingen i Östra Tyresö med nya detalplaner parallellt med permanentbosättning i områden för fritidsbebyggelse medför ökade krav på hanteringen av enskilda avlopp och samordning med bygglovsärenden. Problem med enskilt dricksvatten befaras öka.

Lagändringar om djurskydds- och livsmedelstillsyn har kommit under 2005. Kommunerna föreslås behålla huvudansvaret för tillsynen, men får ett ökat stöd från centrala och regionala myndigheter. Kommunerna får rätt att samverka kring denna tillsyn, vilket redan tidigare varit möjligt inom miljöbalkens område.

Bland södertörnskommunerna pågår en utredning om ökad samverkan kring miljö- och hälsoskyddstillsynen. Om utredningens förslag genomförs innebär det en sammanslagning av miljökontoren på Södertörn. Oavsett detta väntas samverkan och projektinriktad tillsyn både inom regionen och nationellt öka. Idag har Tyresö kommun avtal med Nacka kommun som handlägger vissa miljöärenden åt Tyresö.

Under 2005 har de statligt bestämda avgifterna för livsmedelstillsyn höjts med 20 %. År 2007 väntas ett nytt avgiftssystem för livsmedelstillsynen träda ikraft. Detta kan ge möjlighet att utöka livsmedelstillsynen så att livsmedelsverkets minikrav uppfylls.

Eftersom nämndens verksamhet styrs av ett stort antal författningar kommer det ständigt ändringar och nyheter. Större förändringar är på väg, t ex ändringar i miljöbalken för att få en effektivare miljöprövning och att minska de administrativa kraven för företagen., nya EG förordningar om hygien och offentlig kontroll träder ikraft 2006, en statlig utredning om plan- och bygglagen pågår.

Strategier

Nämnden arbetar för att uppnå syftet genom

- Att arbeta förebyggande genom information och rådgivning
- Att snabbt handlägga inkommande ärenden
- Planerad tillsyn och kontroll
- Att delta i fysisk planering

För att kunna uppfylla syftet med begränsade resurser är det nödvändigt att driva ett aktivt utvecklings- och kvalitetsarbete för att i framtiden kunna arbeta effektivare och samtidigt kunna ge god service.

Mål 2006

- En struktur för avdelningens kvalitetssystem byggs upp.
- Servicen under sommaren ska förbättras.
- En samarbetslösning med andra kommuner uppnås för djurskyddstillsynen.
- Antalet inspektioner ska öka med 10 %.
- Webbsidorna om bygglov ska förbättras med beskrivning av vilka handlingar som behövs för olika slags byggen.
- Antalet obehandlade ärenden om olovligt byggande har minskat med tio procent.
- Arbetsrelaterad sjukfrånvaro förekommer inte.
- Förbättrad service till företag inom bl a området miljötillsyn och bygglov

Åtaganden

- Samtliga arbetsrutiner ska dokumenteras.
- Telefonservicen ska ses över.
- Utbildning om myndighetspråket och juridik ska genomföras.
- Inspektioner med handdatorer ska påbörjas inom ytterligare några tillsynsområden, t ex hälsoskydd, miljöskydd, djurskydd.
- Ett projekt om handledning i myndighetsrollen ska påbörjas.
- Handlingsplanerna för arbetsmiljön ska utvärderas.
- Utveckla samverkan med kommunerna på Södertörn, Nacka och Värmdö rörande miljötillsyn och dithörande frågor angående gemensamma lösningar inom miljöområdet

Mål 2007-2008

- Medborgarnas har möjlighet att utträta tjänster via Internet och har tillgång till information om alla typer av ärenden.
- Ett kvalitetssystem för hela verksamheten har byggts upp.
- Handläggningstiden har minskat för de ärendetyper som omfattas av kvalitetsgarantier.
- Tillsynsbehovet uppfylls till minst 50 procent inom miljöbalkens område och till 100 procent inom djurskydds- och livsmedelstillsyn.
- Medborgarna upplever att informationsmaterial, skrivelser och beslut är tydligt och begripligt formulerade.

Organisation, personal och ekonomi

Organisationen kommer att vara oförändrad under 2006. Inkommande ärenden har högsta prioritet. Tillsynsbehovet inom miljö- och hälsoskydd kan uppfyllas med ca 20-50 procent under 2006. Inom bygglov och bygganmälan kommer personalsituationen att förbättras så att klagomålsärenden ska kunna handläggas med kortare väntetider. Samverkan med andra kommuner kommer att utvecklas och gemensamma nyckeltal tas fram.

Uppföljning och utvärdering

Mål, kvalitetsgarantier, åtaganden och enhetsplan följs upp varje tertial. Inkomna synpunkter sammanställs och utvärderas minst en gång per år. Brukarundersökningar genomförs vartannat år (2005 och 2007).

8. INVESTERINGSBUDGET 2006-2008

Totalt uppgår nettoinvesteringarna till 120,6 mkr. Detta innebär att den externa upplåningen under 2006 ökar med ca 43 mkr till 427 mkr. Nyinvesteringarna uppgår till drygt 121 mkr under 2006, reinvesteringarna uppgår till ca 22 mkr.

Det innebär en kraftfull satsning på nytillkommande och förbättrade lokaler för utbildningsändamål, motsvarande ca 40 mkr. Till de viktigaste insatserna inom utbildningssektorn hör färdigställandet av en ny idrottshall vid Tyresö skola, ny för- och grundskola på Brevik samt nytt tak på Hanvikens skola. Dessutom tillkommer utbyggnad för nya förskoleplatser i Trollbäcken.

En rondell kommer att byggas under 2006 vid Tyresövägen-Strandallén. Vidare kommer arbetet med den nya Tyresö brygga att slutföras.

De största exploateringsprojekten under nästa år kommer att vara Smultronbacken samt Västra Nytorpsvägen.

Inom VA kommer en ny tryckledning att byggas från Bollmora till Nacka kommun. Vidare kommer sjöledningen i Kalvfjärden att slutföras.

Tillbyggnaden av kretsloppsstationen kommer att påbörjas under 2006.

Under året kommer en reinvestering i elkraftverket vid Björkebo att ske. Satsningarna på energisparåtgärder kommer också att fortsätta.

Under 2006 kommer förutsättningarna för att finna andra finansiärer till simhall och nytt äldreboende att utredas. Dessutom kommer förutsättningarna för gymnasiet och nya kulturskolelokaler också att undersökas.